

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Národní orgán pro koordinaci

Evaluační zpráva

Mid-term evaluace realizace strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Litomyšlsko

Verze: 1.1

Datum: 21. října 2019

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

Obsah	2
1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS	6
2. Odpovědi na evaluační otázky, doporučení (opatření).....	7
Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD	7
Hodnocené procesy	8
Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností.....	9
Oblast B – Relevance SCLLD	22
EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?	23
Zdroje dat/informací	37
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	37
Odpovědi na evaluační podotázky	37
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	38
EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?	39
Zdroje dat/informací	39
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	39
Odpovědi na evaluační podotázky	39
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	41
EO: B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?	42
Zdroje dat/informací	42
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	42
Odpovědi na evaluační podotázky	42
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	43
EO: B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?	45
Zdroje dat/informací	45
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	45
Odpovědi na evaluační podotázky	46
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	47
Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD	48
EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?	49
Zdroje dat/informací	49
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	49
Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení	49
Odpovědi na evaluační podotázky	50
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	51

EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?	51
Zdroje dat/informací	51
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	52
Odpovědi na evaluační podotázky	54
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	54
C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?	54
Zdroje dat/informací	54
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	55
Odpovědi na evaluační podotázky	55
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	56
C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?	56
Zdroje dat/informací	56
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	56
Odpovědi na evaluační podotázky	57
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	58
C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?	58
Zdroje dat/informací	58
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	58
Odpovědi na evaluační podotázky	59
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	59
C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	60
Zdroje dat/informací	60
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	60
Odpovědi na evaluační podotázky	61
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	62
C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?	62
Zdroje dat/informací	63
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	63
Odpovědi na evaluační podotázky	63
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	65
3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků dosavadní implementace SCLLD	66
3.1 Evaluační postup	68
3.2 Klíčové závěry	68
3.3 Harmonogram zpracování mid-term evaluace	70

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS	7
Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí.....	13
Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů	15
Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost	19
Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2 – NEPOVINNÉ HODNOCENÍ.....	21
Tabulka 6 – Jednoduchá intervenční logika opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD	23
Tabulka 7 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Litomyšlsko	37
Tabulka 8 – Plnění indikátorů k 31. 12. 2018	53
Tabulka 9 – Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD MAS Litomyšlsko	70

Seznam zkratk

APP	- Analýza problémů a potřeb
ČR	- Česká republika
ČSÚ	- Český statistický úřad
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FNaP	- Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	- Integrovaný regionální operační program
MAS	- Místní akční skupina
MMR–ORP	- Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor regionální politiky
MPIN	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
NS MAS	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ	- Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí
PR	- Programový rámec
PRV	- Program rozvoje venkova
ŘO	- Řídicí orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
VH	- Věcné hodnocení

1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD MAS Litomyšsko je provedení hodnocení realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele, tj. MAS Litomyšsko, v programovém období 2014–2020. Hodnotitel (evaluátor) provádí evaluaci na základě Zadání vydaného MMR-ORP.

MAS Litomyšsko provádí hodnocení s využitím předepsaných metod a postupů a za dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření zodpovídá stanovené evaluační otázky a jejich podotázky (v Oblasti B a C) a vyhodnotí stanovené procesy a činnosti (v Oblasti A).

Cíli mid-term evaluace realizace SCLLD je:

1. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD za účelem včasné identifikace případných nedostatků a prevence nevyčerpání alokace v jednotlivých Programových rámcích,
2. zhodnotit nastavení činností a procesů realizovaných MAS Litomyšsko v souvislosti s implementací SCLLD za účelem včasné identifikace jejich špatného nastavení, odstranění nedostatků a zefektivnění činností a procesů,
3. zhodnotit pokrok v plnění cílů Programových rámců SCLLD a identifikace případných bariér a definice vhodných opatření vedoucích k lepšímu naplňování (dosahování) stanovených cílů,
4. zhodnotit a prokázat případný příspěvek SCLLD ke vzniku přidané hodnoty v území MAS Litomyšsko.

Souhrnně lze tedy říci, že mid-term evaluace realizace SCLLD slouží k:

1. včasnému rozpoznání případných nedostatků v nastavení a realizaci SCLLD,
2. navržení vhodných opatření pro eliminaci identifikovaných nedostatků, přičemž ideálně by mělo být následujícím krokem, který však již není součástí samotné evaluace:
 - a. vytvoření předpokladů pro zavedení navržených opatření do praxe a jejich následná implementace.

Hlavním uživatelem výstupů mid-term evaluace je místní akční skupina Litomyšsko jako nositel SCLLD.
--

2. Odpovědi na evaluační otázky, doporučení (opatření)

Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD

MAS Litomyšlsko provádí evaluaci interních procesů a postupů implementace SCLLD na úrovni MAS vyplněním níže uvedených sebeevaluačních tabulek, a to na základě **svých znalostí a zkušeností z dosavadní realizace SCLLD**. Na hodnocení oblasti A se v MAS Litomyšlsko podíleli pracovníci MAS/členové orgánů MAS/ostatní, uvedení v tabulce č. 1.

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS

Jméno	pracovník MAS / člen orgánu MAS / ostatní
Petr Vomáčka	pracovník MAS
Anna Ludvíčková	pracovník MAS

Účelem hodnocení v Oblasti A je pomocí zralé úvahy identifikovat nejdůležitější pozitiva a negativa, nikoliv zpracovat vyčerpávající výčet pozitiv a negativ. MAS Litomyšlsko se zaměřuje právě na taková, pro která lze navrhnout vhodná opatření s vysokou pravděpodobností jejich implementace (v aktuálním, případně budoucím programovacím období).

Níže uvedené tabulky MAS vyplnila na základě **svých zkušeností a znalostí**. Postup vyplnění jednotlivých hodnotících tabulek je následovný:

1. MAS u každého procesu zváží a zodpoví následující otázky:

- Jak jsme tuto činnost dělali?
- Kdo tuto činnost vykonával?
- Proč jsme postupovali tak, jak jsme postupovali?
- Co konkrétně nám v rámci dané činnosti působí největší problém/y?
- Jak bychom mohli příště postupovat lépe (efektivněji, správně)?
- Daří se nám dodržovat termíny, které jsme si nastavili? Pokud ne, proč tomu tak je?
- Jaké postupy a činnosti se nám osvědčily?

2. Na základě odpovědí na výše uvedené otázky k jednotlivým činnostem MAS do tabulky zapíše:

- Nalezená pozitiva provádění dané činnosti (případy dobré praxe v dané činnosti, klíčové faktory činnosti na její správné a efektivní fungování)
- Nalezená negativa provádění dané činnosti (případy špatné praxe v dané činnosti, klíčové negativní skutečnosti, nedostatky které negativně ovlivňují provádění dané činnosti na MAS),
- Návrh opatření, jak se v budoucnu daným negativům vyhnout, opatření pro zlepšení (zrychlení, zefektivnění) dané činnosti.

3. Formulace (výběr) klíčových závěrů k danému procesu v části „Klíčové závěry“.

Při hodnocení jednotlivých procesů, respektive činností MAS Litomyšlsko využívá zejména následující zdroje dat a informací / metody:

- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů¹ a záznamů² MAS (např. Implementační část SCLLD, interní postupy MAS ve vztahu k implementaci jednotlivých Programových rámců, seznamy žadatelů, záznamy z hodnocení a výběru projektů, analýza rizik – zejména rizika finanční a organizační atp.),
- analýzy dat a informací z MS2014+ (ve vztahu k výzvám MAS, hodnocení MAS atd.),
- brainstorming/skupinová diskuse pracovníků MAS.

Hodnocené procesy

MAS Litomyšlsko hodnotí následující procesy probíhající na MAS:

- 1. Proces: Příprava výzev**
- 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí**
- 3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů**
- 4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)**
- 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2**

1 Dokument – předepisuje určité postupy (tj. např. Interní postupy MAS pro IROP apod.).

2 Záznam – poskytuje důkaz o tom, že postupy jsou realizovány v souladu s dokumenty (tj. záznam je např. zápis z jednání výběrového orgánu, prezenční listina atp.).

Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností

Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev

Zpracováno obecně pro všechny programové rámce. Případná specifika jsou uvedena v textu.

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Shromáždění podkladů (vzorů, šablon, sledování aktualizací)	<ul style="list-style-type: none"> Všechny podklady se podařilo shromáždit a adekvátně využívat. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se musela vypořádávat s různými koncepcemi podkladů u jednotlivých řídicích orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> MAS bude sledovat aktuální verze dokumentů.
Příprava textu výzvy (vč. návrhu alokace výzvy)	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zvládá bez zásadních problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> U procesů, kde vstupují do hry orgány MAS a řídicí orgány OP je obtížné sladění (schvalování orgány X připomínky ŘO). Proces je následující: Na úrovni orgánů MAS vzniknou součásti výzvy, kancelář MAS je dále konzultuje z řídicími orgány, z těchto konzultací je řada vynucených změn, které by měly orgány MAS opět schvalovat, což by vyžadovalo nasazení nad rámec jejich možností a dochází tak ke vzdalování od problematiky, protože ke schválení orgány MAS tak jde opět pravidla až finální odkonzultovaná verze (kritéria, postupy hodnocení, apod.). Často závislost na jedné osobě MAS. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se pokusí rozšířit okruh zainteresovaných osob.

**1. Proces: Příprava výzev
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP**

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Příprava součástí výzvy (např. kontrolní listy, preferenční kritéria)	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zvládá bez zásadních problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> U procesů, kde vstupují do hry orgány MAS a řídicí orgány OP je obtížné sladění (schvalování orgány X připomínky ŘO). Pro kancelář MAS je obtížné, zasvětit do procesu přípravy a schvalování orgány s nižší četností jednání, a to z důvodu množství administrativních požadavků a podmínek. Vyšší četnost a zapojení orgánů naráží na zátěž jednotlivých členů. V rámci kanceláře MAS je zejména v případě IROP závislá do značné míry na jedné osobě. Výjimečně došlo k nastavení obtížně naplnitelných preferenčních kritérií. Důvodem k tomu je nevyhnutelná praktická aplikace až po „teoretické“ přípravě kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí personálně rozšířit tým a jeho kompetence v oblasti komunikace a prezentace.
Schválení výzvy odpovědným orgánem MAS	<ul style="list-style-type: none"> Rozhodovací orgán MAS má o výzvách a problematice přehled a kompetentně a pružně rozhoduje a schvaluje. 	<ul style="list-style-type: none"> Vzhledem k nasazení Rozhodovacího orgánu bez problémů. 	
Příprava interních předpisů (postupů) pro implementaci PR, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS	<ul style="list-style-type: none"> Podářilo se připravit aplikovatelné interní postupy pro jednotlivé OP. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se potýká s různými požadavky jednotlivých OP. U procesů, kde vstupují do hry orgány MAS a řídicí orgány OP je obtížné sladění (schvalování orgány X připomínky ŘO). 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí zajistit vyšší zastupitelnost. Kancelář MAS vznese na NS MAS dotaz na možnost sjednocení interních postupů MAS pro jednotlivé OP (alespoň pro další období).

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
		<ul style="list-style-type: none"> • Pro kancelář MAS je obtížné, zasvětit do procesu přípravy a schvalování orgány s nižší četností jednání, a to z důvodu množství administrativních požadavků a podmínek. Vyšší četnost a zapojení orgánů naráží na zátěž jednotlivých členů. • V rámci kanceláře MAS je zejména v případě IROP závislá do značné míry na jedné osobě. 	
<i>Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli</i>	<ul style="list-style-type: none"> • MAS komunikuje informace o výzvách mnoha kanály (internetové stránky, informační emaily pro všechny volně registrované k odběru novinek, facebook, vývěsní tabule před sídlem kanceláře, osobní jednání, účast na jednáních většího množství relevantních osob v území apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS naráží na (ne)motivovanost některých aktérů v území. Řada termínů a podmínek je pro mnoho osob nesrozumitelná a odrazující (také vzhledem k omezenému času pro prezentaci informací). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kancelář MAS se pokusí zvýšit osobní a telefonický kontakt s relevantními osobami v území. • Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj osob a animačních procesů.
<i>Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě výzev</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Po počátečních obtížích běží komunikace dobře. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace i rychlost je velmi silně závislá na konkrétním personálním obsazení pozic v ŘO i MAS. • MAS naráží aktuálně zejména v případě PRV na velmi úzký okruh osob pro konzultace specifických projektů, a to zejména ve fázi přípravy Fichí a PPFN, kde je časové omezení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kancelář MAS se pokusí vyhlašovat výzvy (zejména PRV) v termínech s větším časovým prostorem.

1. Proces: Příprava výzev PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
		<p>Existuje zde riziko zejména v souvislosti s předpokládaným nárůstem počtu projektů.</p> <ul style="list-style-type: none"> MAS naráží na subjektivitu výkladů pracovníků ŘO. 	

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 1. Procesu: Příprava výzev:

V této oblasti se MAS Litomyšlsko potýká zejména s obtížemi při seznamování orgánů a komunity MAS se souvisejícími pravidly, náležitostmi a možnostmi při přípravě výzev, což je ještě násobeno počtem odlišných pravidel jednotlivých OP.

Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí

1. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Shromáždění metodických podkladů pro práci s MS2014+/PF	<ul style="list-style-type: none"> Vzhledem k tomu, že MAS disponovala školitelem CSSF, byl přístup k informacím relativně dobrý, a to i z důvodu související komunikace. MAS disponuje také pracovníkem zvěhlým v PF. 	<ul style="list-style-type: none"> MS se potýkala s neexistencí nebo neaktuálností podkladů. Závislost na příručkách. Bezchybné postupy jsou bez nich kvůli složitosti prakticky nemožné a nezapamatovatelné. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS nyní vychází z aktuálních příruček.
Školení	<ul style="list-style-type: none"> MAS disponovala školitelem CSSF. Pro PF školení netřeba. 	<ul style="list-style-type: none"> Školení je časově náročné a při prvním kontaktu pro jednotlivé účastníky v krátkém čase obtížně zpracovatelné. 	
Zadání výzvy do MS/PF	<ul style="list-style-type: none"> S pomocí příruček bezproblémové. 	<ul style="list-style-type: none"> Závislost na příručkách. Bezchybné postupy jsou bez nich kvůli složitosti prakticky nemožné a nezapamatovatelné. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS využije zkušenosti z praxe a bude sledovat aktualizace příruček.
Provádění změn ve výzvách	<ul style="list-style-type: none"> S pomocí příruček a komunikace s ŘO bezproblémové. 	<ul style="list-style-type: none"> Závislost na příručkách. Bezchybné postupy jsou bez nich kvůli složitosti prakticky nemožné a nezapamatovatelné. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS využije zkušenosti z praxe a bude sledovat aktualizace příruček.
Příprava a realizace semináře pro žadatele	<ul style="list-style-type: none"> MAS provádí dle podmínek jednotlivých OP/ŘO. Kvůli nízké účasti pro úsporu času a nákladů slučitelné semináře realizujeme jako navazující ve stejný den. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se potýká s nízkým zájmem, což je z velké části zapříčiněno tím, že zadávají administraci externistům. 	<ul style="list-style-type: none"> Lepší animace v území.
Konzultační činnost pro žadatele (průběh, množství)	<ul style="list-style-type: none"> MAS řeší 100 % žádostí o konzultace. Konzultace probíhají všemi možnými formami. 	<ul style="list-style-type: none"> Některé dotazy jsou dle pravidel jednotlivých OP nezodpověditelné nebo sporné a zejména v PRV existuje úzký 	<ul style="list-style-type: none"> MAS využije poznatků z praxe.

dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací)	<ul style="list-style-type: none"> • Většina dotazů je vyřešitelná na úrovni MAS. 	okruh kompetentních osob pro konzultace žadatel tak dostane odpověď poměrně pozdě.	
Příjem žádostí o dotaci (PRV – listinné přílohy)	<ul style="list-style-type: none"> • Vzhledem k nízkému počtu takových případů relativně bezproblémové. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro MAS lehce náročnější vzhledem k dopravě a k přiřazování listinných příloh k elektronicky uchovávaným projektům. • Žadatelé se nechtějí například projektové dokumentace vzdávat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Motivovat žadatele k elektronickému podávání příloh.
Informování o výzvách (kdo, kdy, kým, mají žadatelé potřebné informace?)	<ul style="list-style-type: none"> • Již popsáno v tabulce č. 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Již popsáno v tabulce č. 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Již popsáno v tabulce č. 1

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 2. Procesu: Vyhlášení výzev a příjem žádostí:

V procesu vyhlášení výzev a příjmu žádostí je MAS vysoce závislá na pravidlech a postupech, kde ovšem nelze vždy nalézt všechny informace či interpretace pravidel. Upřesňující dotazy na ŘO jsou poměrně dlouho zodpovídány. MAS rovněž cítí potřebu vyšší míry animace v území.

Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů

2. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Školení hodnotitelů (věcné hodnocení)	<ul style="list-style-type: none"> MAS využívá dvě fáze hodnocení projektů. V případě nutnosti využití externího hodnotitele – zpracovatele návrhu je právě toto zpracování první fází. V případě interní první fáze proběhne první jednání Výběrového orgánu, kde jsou jeho členové blíže seznámeni se způsobem hodnocení a s projekty a následně vylosování členové zpracovávají posudek. Společnou druhou fází je kolektivní jednání Výběrového orgánu nad zpracovanými posudky, ze kterého vzejdou konečné závěry. Kancelář MAS poskytuje podporu při nejasnostech ohledně interpretace kritérií apod. 	<ul style="list-style-type: none"> Některá kritéria jsou pro členy Výběrového orgánu obtížně uchopitelná. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se již snaží využívat jednodušší nebo alespoň zaběhnutá kritéria, kde již existuje nějaká zkušenost.
Kontrola FNaP (vč. opakované kontroly, je-li to dle pravidel příslušného programu možné)	<ul style="list-style-type: none"> Doposud se vždy podařilo zdárně provést. 	<ul style="list-style-type: none"> Vysoká časová náročnost kontroly projektů z důvodu rozsahu projektů, rozsahu kontrolovaných aspektů a z důvodu časově náročných konzultací sporných a specifických náležitostí projektů. Toto riziko roste 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS využije dosavadní zkušenosti.

2. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
		<p>s předpokládaným nárůstem počtu projektů.</p> <ul style="list-style-type: none"> V jednotlivém případě se u PRV projektu projevila zavádějící interpretace pravidel, což vylučovalo podporu projektu, který podle většiny interpretací nebyl v rozporu. 	
Spolupráce s (externími) hodnotiteli (výběr, zadávání, komunikace, kvalita výstupů – částkových kontrolních listů atp.)	<ul style="list-style-type: none"> Prozatím se vždy podařilo. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS naráží na omezený počet přijatelných externích hodnotitelů a na často subjektivní hodnocení. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se pokusí využít hodnotitele, se kterými existuje nějaká pozitivní zkušenost.
Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího orgánu, předání podkladů (záznamy)	<ul style="list-style-type: none"> Pokud i první fázi - přípravu podkladů, vykonávají členové Výběrového orgánu, Dostávají podklady spolu s výkladem na prvním jednání. Pokud jsou posudky zpracovávány externě, dostávají podklady včas před druhým jednáním nad projekty a posudky. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS naráží na omezený čas pro podrobnou diskusi nad projekty na úrovni Výběrového orgánu. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí o podrobnější prezentaci projektů.
Informování o datech jednání orgánů MAS (vč. komunikace s ŘO, příprava pozvánek, distribuce, dodržování lhůt stanovených ŘO a v interních postupech)	<ul style="list-style-type: none"> Pokud jsou obě fáze hodnocení realizovány Výběrovým orgánem, je termín prvního jednání dohodnut v předstihu emailovou cestou a druhé jednání je zpravidla dohodnuto na prvním jednání. Pokud Výběrový orgán realizuje jen 	<ul style="list-style-type: none"> Během dohody termínů a při jednotlivých jednáních se projevuje obtížnost dosažení usnášení schopnosti Výběrového orgánu vzhledem ke stanoveným podmínkám. MAS naráží na nejasné termíny dokončení předchozích fází 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se bude snažit co nejlépe plánovat jednání a koordinovat členy VO.

2. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
<i>k jednotlivým programovým rámcům)</i>	<p>druhou fází, je termín jednání dohodnut a oznámen mailovou formou.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ŘO jsou informovány dle individuálních požadavků. • Systém informování je prozatím funkční. 	(vzhledem k různému počtu vypořádávání ze strany žadatelů), což omezuje větší předstih dohody termínů jednání k VH.	
<i>Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Finální kontrolní list je výsledkem kolektivního usnesení Výběrového orgánu. Prozatím bez problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Riziko stejného počtu hlasů pro různé varianty (obtížně ošetřitelné jednacím řádem apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS se pokusí ošetřit procesními dokumenty alespoň některé situace.
<i>Vyřizování přezkumného řízení</i>	<ul style="list-style-type: none"> • MAS nemá prozatím zkušenost. 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS nemá prozatím zkušenost. 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS nemá prozatím zkušenost.
<i>Uveřejňování záznamů (přehled podpořených projektů, zápisy atp.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zveřejňováno na webu. Prozatím bez problémů. 		
<i>Informování žadatelů o výsledcích hodnocení FNaP a VH (prostřednictvím MS2014+/ e-mailem)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Žadatelé jsou informováni převážně dle podmínek jednotlivých OP/ŘO. V některých případech MAS využije i jinou formu, jako třeba email (zejména v situacích, kdy MAS vzhledem ke znalosti žadatele usoudí vhodnost jiné formy nebo nutnost dalšího vysvětlení nad rámec povinné informovanosti.). 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS naráží na obtížnou orientaci žadatelů v administračních systémech. Často se v nich orientuje pouze administrátor žádosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kancelář MAS se snaží informovat samotného žadatele i jinou formou i jinými neformálními slovy.

2. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
<i>Postoupení vybraných žádostí řídicím orgánům (MS/Portál farmáře)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS provádí dle požadavků jednotlivých OP/ŘO. 	<ul style="list-style-type: none"> Až na rozdílnost u jednotlivých OP/ŘO funguje prozatím bez problémů. 	

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 3. Procesu: Hodnocení žádostí o dotace a výběr projektů:

V procesu hodnocení žádostí a výběru projektů se MAS setkává s vysokou náročností pravidel a procesů pro žadatele a nezainteresované osoby. Možnosti seznámení těchto osob s potřebnými informacemi jsou v rámci konzultací a seminářů velmi nedostatečné. I MAS se setkává se specifickými situacemi a různými výklady pravidel, přičemž konzultace na úrovni ŘO jsou náročné.

Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost

3. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, web obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky atp.)	<ul style="list-style-type: none"> MAS šíří informace mnoha kanály (internetové stránky, informační emaily pro všechny volně registrované k odběru novin, facebook, vývěsní tabule před sídlem kanceláře, osobní jednání, jednání orgánů MAS, účast na jednáních většího množství relevantních osob v území apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek osobních jednání. MAS využívá převážně své informační kanály. Často sice žádá o šíření nebo zveřejňování informací na informačních prostorách obcí a měst (web, vývěsní tabule...), ale toto fungování je závislé na individuálním zájmu starostů. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí zvýšit osobní a telefonický kontakt s relevantními osobami v území. Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj osob a animačních procesů.
Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)	<ul style="list-style-type: none"> MAS informuje o všem subjektivně důležitém (myšleno nad rámec povinností plynoucích za administrace OP). 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava i zveřejňování probíhá u informací nad rámec bez jasné koncepce a bez individuálních schopností (doposud bez vzdělání v této oblasti). 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj osob a animačních procesů.
Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)	<ul style="list-style-type: none"> MAS informuje o všem subjektivně důležitém (myšleno nad rámec povinností plynoucích za administrace OP). 	<ul style="list-style-type: none"> Příprav i zveřejňování probíhá u informací nad rámec bez jasné koncepce a bez individuálních schopností (doposud bez vzdělání v této oblasti). 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj osob a animačních procesů.
Získávání informací od potenciálních žadatelů – komunikace	<ul style="list-style-type: none"> MAS získává informace mailovými dotazy, na osobních jednáních, telefonicky, na jednáních většího množství relevantních osob apod. 	<ul style="list-style-type: none"> Dosavadní získávání informací je silně závislé na individuálním zájmu dotazovaných. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zváží profesionální přípravu komunikační strategie a její nasazení a rozvoj osob a komunikačních procesů.
NEPOVINNÉ HODNOCENÍ			
Animace škol	<ul style="list-style-type: none"> prozatím probíhá bez větších problémů dobrá spolupráce s ŘO OPVVV různé formy - e-maily, web MAS, účast na jednáních ředitelů škol 	<ul style="list-style-type: none"> oslovování pouze e-mailem není dostačující, často je nikdo nečte řada škol podlehne, využívá externí firmu a nevyužije pomoc MAS 	<ul style="list-style-type: none"> důslednější animace, preference osobních jednání

3. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
	(např. k MAP aj.), individuální osobní konzultace se zájemci, dobrou zkušeností bylo uspořádání semináře pro potenciální žadatele k výzvě Šablony II	<ul style="list-style-type: none"> v ojedinělých případech zaznamenána nedůvěra vůči MAS 	

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 4. Procesu: Animační činnost (animace a komunikace):

V oblasti animační činnosti MAS cítí velkou potřebu zlepšení.

Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2 – NEPOVINNÉ HODNOCENÍ

4. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2			
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)
Příprava žádostí o dotaci z 4.2 IROP	<ul style="list-style-type: none"> Nakonec se po doplněních vždy podařilo. Velmi dobrá komunikace s konkrétními osobami na CRR. 	<ul style="list-style-type: none"> Vyžaduje obtížné predikce na dlouhou dobu dopředu. 	<ul style="list-style-type: none"> Využití přibývajících zkušeností.
Plánování nákladů na období projektu	<ul style="list-style-type: none"> Částečná možnost změn projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> Vyžaduje obtížné predikce na dlouhou dobu dopředu. 	<ul style="list-style-type: none"> Využití přibývajících zkušeností.
Administrace z projektu z 4.2 (přiřazení činností do kapitol rozpočtu)	<ul style="list-style-type: none"> Velmi dobrá komunikace s konkrétními osobami na CRR. 	<ul style="list-style-type: none"> Přiřazení do kapitol není vždy jednoznačné. 	<ul style="list-style-type: none"> Konzultace s CRR

Klíčové závěry/zjištění a doporučení k 5. Procesu: Financování realizace SCLLD z IROP 4.2:

V oblasti financování realizace SCLLD je největším problémem predikce výdajů na dlouhou dobu dopředu. V případě MAS Litomyšlsko se specificky mimo sledované otázky vyskytuje problém s předfinancováním z úvěru, což je časově náročnější a ne všechny termíny splatností apod. se podaří dodržet.

Oblast B – Relevance SCLLD

Cílem evaluace v rámci oblasti B. Relevance SCLLD je zhodnocení relevance SCLLD, a to ve dvou rovinách:

- 1) relevance zaměření SCLLD ve vztahu k aktuálním problémům a potřebám území MAS Litomyšlsko,
- 2) soulad zaměření SCLLD MAS Litomyšlsko s aktuálně platnými strategickými dokumenty příslušné regionální a národní úrovně.

V rámci evaluace oblasti B tedy MAS Litomyšlsko vyhodnotila, zda vymezené cíle a Programové rámce (resp. jejich složení) jsou pro její území stále vhodné/relevantní. Tj. obecně řečeno odpoví na otázky typu:

1. ***Jdeme správným směrem?***
2. ***Jsou naše cíle stále platné a dosažitelné?***
3. ***Je žádoucí nadále realizovat intervence tak, jak jsme si to naplánovali před 3–5 lety při přípravě strategie?***
4. ***Podporujeme správné aktivity (projekty) odpovídající našim cílům?***
5. ***Alokujeme finanční prostředky na správné intervence (aktivity, projekty), po kterých je v našem území poptávka?***

Prostřednictvím hodnocení této oblasti MAS Litomyšlsko ověřuje, že alokuje prostředky do vhodných opatření (kde jsou žadatelé, a která řeší problémy daného území, tj. přispějí k jeho rozvoji), a dále zda je/není třeba v SCLLD některá opatření v Programových rámcích přidat či ubrat, vč. potřebných argumentů, proč tomu tak je.

V neposlední řadě MAS Litomyšlsko ověřuje platnost analytických závěrů SCLLD (může aktualizovat Analytickou část SCLLD, ale nemusí) a zpracuje, případně aktualizuje jednoduchou intervenční logiku strategie.

Při hodnocení této oblasti se MAS Litomyšlsko zaměřuje na Programové rámce, případně na cíle a opatření mimo Programové rámce, k jejichž dosažení byly v území provedeny jakékoliv aktivity (které jsou MAS známy).

Evaluace v rámci oblasti B zodpovídá tyto základní evaluační **otázky a jejich podotázky**:

- B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?
- B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?
- B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
- B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková opatření/fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?
- B.5 Do jaké míry je SCLLD v souladu s rozvojovými strategiemi vyššího řádu?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání evaluačních otázek a jejich podotázek v části B jsou tyto metody:

- Obsahová analýza
- Focus Group (fokusní skupina)
- Syntéza poznatků

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v oblasti B – Relevance SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů (SWOT, APP, Analýza rizik, Programové rámce atd.) a záznamů
2. → jejich zpracování: obsahová analýza, zpracování jednoduché intervenční logiky, příprava podkladů pro jednání *Focus Group* →
3. projednání, skupinová diskuse (zaměřená na získání informací k zodpovězení podotázek, respektive evaluačních otázek oblasti B.), sběr informací od stakeholderů na setkání *Focus Group* →
4. zpracování záznamů: podrobný zápis z *Focus Group*, případně zvuková nahrávka z jednání *Focus Group* →
5. formulace odpovědí na podotázky →
6. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky →
7. identifikace hlavních zjištění →
8. vypracování návrhů pro zlepšení implementace (výkonnosti, výsledků ad.) SCLLD, vypracování návrhů na úpravy v dokumentu SCLLD (např. SWOT analýzy apod.), příp. vypracování návrhů na úpravy v Programových rámcích atd.

EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Tabulka 6 – Jednoduchá intervenční logika opatření/fichí programových rámců schválené SCLLD

SWOT				APP	Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba		
Závislost zařízení na rozpočtech obcí	Dostatečné množství školských zařízení	Spolupráce mezi zřizovateli (obcemi)	Populační vlny ohrožující zejména malé školy			
Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě	Nabídka volnočasových aktivit pro děti	Zvyšování statutu pedagogických pracovníků	Případné omezení dopravy soukromými dopravci by znamenalo snížení dostupnosti školských zařízení	Závislost vzdělávacích zařízení na rozpočtech obcí.		
Nutnost rekonstrukcí školských zařízení	Dostupnost zařízení a vysoká podpora zřizovatelů i obyvatel	Zapojení školních psychologů	Stárnoucí budovy a vybavení vesnických škol a související nároky na obecní rozpočty	Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě.	1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání	1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost
Negativní sociální jevy (morálka, šikana, agresivita, malý zájem rodičů o děti a jejich vzdělávání)	Začleňování znevýhodněných osob do školství alespoň ve větších školách	Nové zajímavé technologie zapojované do výuky	Nenaplněná kapacita dětí ve třídách	Negativní sociální jevy.		

		přístupy k výuce Doplňování výuky navazujícími výchovnými a zájmovými programy v obcích	Zavírání venkovských malotřídních škol Odliv mladých a nedostatečná prorodinná politika státu Nedůvěra rodičů v malotřídní školy a umístění dětí z vesnic do městských škol			
Nutnost dojíždění za službami do větších obcí Zánik obchodů a jejich ekonomická neudržitelnost v malých obcích Nedostatečný veřejný mobiliář Ve většině obcí do 1000 obyvatel chybí chodníky u místních komunikací Malé množství bezbariérových přístupů Nízká lokální poptávka Nedostatečné množství a špatný stav veřejného osvětlení Málo soukromých aktivit v malých obcích	Komunitní přístup a podpora ze strany obcí Množství fungujících knihoven Dostatečná nabídka služeb pro rodiny s dětmi v regionu Možnost nákupu základního zboží v téměř všech obcích regionu	Turistický ruch Mobilní služby Rozvoj regionální produkce Zavedení regionálních potravin	Konkurence malých obchodů ve větších městech Rostoucí tlak na podporu z obecních zdrojů Nezájem ze strany soukromých zemědělců o produkci regionálních potravin	Nutnost dojíždění za službami do větších obcí. Nedostatečný veřejný mobiliář. Špatný stav nebo absence veřejného osvětlení. Malé množství bezbariérových přístupů. Nízká lokální poptávka.		
Problémy s financováním sociálních služeb Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních sociálních služeb Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací lhůta	V současnosti dobrá úroveň a pokrytí území sociálními službami Vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb mezi sebou i s obcemi Vysoce kvalitní a kvalifikovaný personál	Využití potenciálu terénních služeb Projekty založené na spolupráci poskytovatelů sociálních služeb Místní aktivity (v oblasti kultury, spolkové činnosti, sociální sféře, např.	Stárnutí populace a s tím spojené vyšší nároky (a náklady) na zdravotnickou i sociální péči Závislost sociálních služeb na dotacích Rostoucí počet obyvatel sociálně vyloučených z ekonomických	Problémy s financováním sociálních služeb. Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb. Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba. Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.	1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity	1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost

(zejména na Litomyšlsku)	poskytovatelů sociálních služeb	setkání seniorů)	důvodů			
Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce	Praxe zavedených sociálních podniků	Možná výstavba domova pro seniory v Litomyšli Zajištění vyšší informovanosti o sociálních službách v regionu. Využití zdrojů z EU pro dobudování chybějících a nových zařízení	Změna legislativy Změna podmínek standardů pro provoz sociálních zařízení			
Průměrná dopravní bezpečnost	Nízká kriminalita	Dostupnost bezpečnostních technických prvků	Rostoucí hustota dopravy	Chybí prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu.		
Chybějící prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu	Podpora obyvatel v bezpečnostních projektech	Možnost čerpání prostředků ze SF EU na bezpečnou dopravní infrastrukturu	Zhoršující se chování některých účastníků provozu	Chybí prvky pasivní bezpečnosti a v malých obcích nejsou přítomny chodníky při místních komunikacích. Nedostatečná prevence.	1.1.6 Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu	1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost
Nízká úroveň odkanalizování	Vysoký podíl připojených na vodovod	Případné dotační prostředky na eliminaci slabých stránek a hrozeb	Potencionální potíže plynoucí z nízké úrovně plynofikace a odkanalizování obcí	Na většině území není vyřešen problém nakládání s odpadní vodou.		
Nízký podíl domácností připojených k plynu	Uspokojivá úroveň a stav elektrifikace	Využití OZE k energetickým účelům	Zhoršení kvality infrastruktury v období budování kanalizace či plynových přípojek	Území je sice plně plynofikováno, ale jen poměrně malá část domácností je k plynu připojena. Topí se tedy především individuálními zdroji tepla na tuhá paliva, která ale zhoršují stav ŽP (životní prostředí) a jsou často ve špatném technickém stavu.		
Neexistence nebo špatný stav chodníků a komunikací v obcích	Plynofikovány téměř všechny obce	Podpora inovací a alternativ pro individuální i skupinové potřeby	Horší se pocit bezpečnosti obyvatel a návštěvníků v obcích s horšími komunikacemi a prostranstvími	V některých malých obcích chybí veřejné osvětlení, nebo je ve špatném stavu.	1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu	1.2 Kvalitní infrastruktura
Bariéry pohybu postižených osob v obcích		Zlepšení prostranství a cest vede k lepší komunikaci a pospolitosti obyvatel				
Průměrná dopravní bezpečnost	Nízká kriminalita	Dostupnost bezpečnostních technických prvků	Rostoucí hustota dopravy	Chybí prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu.		
Chybějící prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu	Podpora obyvatel v bezpečnostních projektech	Možnost čerpání prostředků ze SF EU na bezpečnou dopravní infrastrukturu	Zhoršující se chování některých účastníků provozu	Chybí prvky pasivní bezpečnosti a v malých obcích nejsou přítomny chodníky při místních komunikacích. Nedostatečná prevence.		

<p>Špatný stav místních komunikací</p> <p>Potíže s udržením dopravní obslužnosti</p> <p>Nedostatečný počet spojů z obcí mimo hlavní tepny</p> <p>Problémy s financováním komunikací</p> <p>Zátěž na obecní rozpočty na udržení dopravní obslužnosti</p> <p>Chybějící úseky cyklostezek spojující obce</p>	<p>Dostatečně hustá silniční síť</p> <p>Nízká úroveň zatížení komunikací</p> <p>Dobrá propojenost systému integrované dopravy</p>	<p>Zlepšení stavu komunikací s plánovanou rekonstrukcí komunikací vyšších tříd</p> <p>Dobudování R 35</p> <p>Doprava organizovaná regionálními aktéry</p> <p>Alternativní formy místní dopravy (cyklodoprava) – odlehčení motorové obslužnosti</p> <p>Zlepšení stavu</p>	<p>Rostoucí závislost na dopravní obslužnosti</p> <p>Dopady na regionální dopravu v důsledku rekonstrukcí klíčových komunikací</p>	<p>Špatný stav místních komunikací.</p> <p>Udržení dopravní obslužnosti z důvodu vysoké finanční zátěže pro obce.</p> <p>Špatný stav autobusových zastávek.</p> <p>Neschopnost hůře mobilních obyvatel dopravit se k lékárně a do obchodu.</p>		
<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou</p> <p>Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby</p> <p>Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků</p> <p>Nízká vybavenost lesnickou technikou</p> <p>Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci</p> <p>Spolupráce zemědělských podniků a obcí</p> <p>Veliké množství zemědělské půdy</p> <p>Kvalitní půdní substrát</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů</p> <p>Turistická atraktivita regionu</p> <p>Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU</p> <p>Využití zemědělské produkce mimo potravinářství</p> <p>Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů</p> <p>Riziko eroze půd v regionu</p>	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou.</p> <p>Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby.</p> <p>Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků.</p> <p>Nízká vybavenost lesnickou technikou.</p> <p>Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu.</p>	<p>1.2.6 Lesní cesty</p>	<p>1.2 Kvalitní infrastruktura</p>
<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou</p> <p>Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby</p> <p>Velké množství drobných vlastníků lesních</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci</p> <p>Spolupráce zemědělských podniků a obcí</p> <p>Veliké množství zemědělské půdy</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů</p> <p>Turistická atraktivita regionu</p> <p>Popularita a propagace kvalitních regionálních</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů</p> <p>Riziko eroze půd v regionu</p>	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou.</p> <p>Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby.</p> <p>Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků.</p> <p>Nízká vybavenost</p>	<p>1.2.7 Polní cesty</p>	<p>1.2 Kvalitní infrastruktura</p>

<p>pozemků</p> <p>Nízká vybavenost lesnickou technikou</p> <p>Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>Kvalitní půdní substrát</p>	<p>produktů v rámci ČR i EU</p> <p>Využití zemědělské produkce mimo potravinářství</p> <p>Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)</p>		<p>lesnickou technikou.</p> <p>Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>		
<p>Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva</p> <p>V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou</p> <p>Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura</p> <p>Riziko vzniku povodní především na řece Loučné</p> <p>Silná doprava v některých lokalitách</p> <p>Malé množství sběrných dvorů pro ukládání běžně netříděných odpadů</p> <p>Lokální ekologické zátěže</p>	<p>Celkově dobrý stav životního prostředí (vody, ovzduší, půdy, hluk, prach)</p> <p>Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty)</p> <p>Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet</p> <p>Množství zvláště chráněných území a památných stromů</p> <p>Nízký počet velkých zdrojů znečištění</p> <p>Kvalitní půdní fond</p>	<p>Turistický potenciál chráněných prvků</p> <p>Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů obcemi</p> <p>Nárůst třídění odpadů a prostor k jeho dalšímu zvyšování</p> <p>Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vliv dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přívalové srážky, prašnost, eroze...) rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně</p>	<p>Riziko eroze půd</p> <p>Riziko povodní v některých obcích</p> <p>Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně)</p> <p>Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu</p> <p>Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí</p>	<p>lesnickou technikou.</p> <p>Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p> <p>Silná doprava v Litomyšli a Vysokém Mýtě.</p> <p>Riziko vzniku povodní.</p> <p>Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva.</p> <p>Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích.</p> <p>Nedostatečné množství sběrných dvorů.</p> <p>Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodních podobných funkčních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.</p>	<p>1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová opatření</p>	<p>1.3 Kvalitní životní prostředí</p>
<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou</p> <p>Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby</p> <p>Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků</p> <p>Nízká vybavenost</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci</p> <p>Spolupráce zemědělských podniků a obcí</p> <p>Veliké množství zemědělské půdy</p> <p>Kvalitní půdní substrát</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů</p> <p>Turistická atraktivita regionu</p> <p>Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů</p> <p>Riziko eroze půd v regionu</p>	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou.</p> <p>Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby.</p> <p>Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků.</p> <p>Nízká vybavenost lesnickou technikou.</p>	<p>1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů</p>	<p>1.3 Kvalitní životní prostředí</p>

lesnickou technikou		ČR i EU		Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu		
Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu		Využití zemědělské produkce mimo potravinářství				
		Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)				
Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl	Atraktivnost města Litomyšl	Možnost agregace místní a turistické poptávky, a tím rozvoj služeb	Ekonomická situace v ČR i ve světě	Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl.		
Turistická infrastruktura a služby mimo centra	Množství zajímavých památek, míst a akcí v regionu	Potenciál regionálních produktů a služeb (farmářské produkty, agroturistika)		Turistická infrastruktura a služby mimo centra.		
Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva	Celkově dobrý stav životního prostředí (vody, ovzduší, půdy, hluk, prach)	Turistický potenciál chráněných prvků	Riziko eroze půd	Silná doprava v Litomyšli a Vysokém Mýtě.		
V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou	Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty)	Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů obcemi	Riziko povodní v některých obcích	Riziko vzniku povodní.		
Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura	Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet	Nárůst třídění odpadů a prostor k jeho dalšímu zvyšování	Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně)	Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva.		
Riziko vzniku povodní především na řece Loučné	Množství zvláště chráněných území a památných stromů	Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vlivy dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přívalem srážky, prašnost, eroze...)	Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu	Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích.		
Silná doprava v některých lokalitách	Nízký počet velkých zdrojů znečištění	Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vlivy dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přívalem srážky, prašnost, eroze...)	Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí	Nedostatečné množství sběrných dvorů.		
Malé množství sběrných dvorů pro ukládání běžně netříděných odpadů	Kvalitní půdní fond	rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně		Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodních podobných funkčních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.		
Lokální ekologické zátěže						
Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících	Celkově dobrý stav životního prostředí (vody,	Turistický potenciál chráněných	Riziko eroze půd	Silná doprava v Litomyšli a	1.3.7 Zeleň v obcích	1.3 Kvalitní životní prostředí

<p>z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva</p> <p>V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou</p> <p>Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura</p> <p>Riziko vzniku povodní především na řece Loučné</p> <p>Silná doprava v některých lokalitách</p> <p>Malé množství sběrných dvorů pro ukládání běžně netříděných odpadů</p> <p>Lokální ekologické zátěže</p>	<p>ovzduší, půdy, hluk, prach)</p> <p>Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty)</p> <p>Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet</p> <p>Množství zvláště chráněných území a památných stromů</p> <p>Nízký počet velkých zdrojů znečištění</p> <p>Kvalitní půdní fond</p>	<p>prvků</p> <p>Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů obcemi</p> <p>Nárůst třídění odpadů a prostor k jeho dalšímu zvyšování</p> <p>Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vliv dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přívalové srážky, prašnost, eroze...) rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně</p>	<p>Riziko povodní v některých obcích</p> <p>Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně)</p> <p>Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu</p> <p>Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí</p>	<p>Vysokém Mýtě.</p> <p>Riziko vzniku povodní.</p> <p>Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva.</p> <p>Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích.</p> <p>Nedostatečné množství sběrných dvorů.</p> <p>Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodních podobných funkčních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.</p>		
<p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů (nízká kupní síla v regionu)</p> <p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou</p> <p>Malá nabídka pracovních míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce</p> <p>Nutnost za prací dojíždět do měst</p> <p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost</p> <p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou</p>	<p>Existence velkých zavedených zaměstnavatelů</p> <p>Nízká průměrná mzda v regionu, možnost nalákání investorů</p> <p>Existence velkých zavedených zaměstnavatelů</p> <p>Relativně nízká nezaměstnanost</p>	<p>Propagace z pohledu regionální produkce</p> <p>Poptávka generovaná cestovním ruchem</p> <p>Průmyslové zóny v regionu</p> <p>Drobné služby podle měnicích se potřeb obyvatel</p> <p>Spolupráce mezi firmami a školami ve vazbě na zaměstnanost absolventů</p> <p>Propagace z pohledu regionální produkce</p> <p>Poptávka generovaná cestovním</p>	<p>Odchody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu</p> <p>Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání</p> <p>Zvyšující se podíl nezaměstnaných absolventů</p> <p>Odchody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu</p> <p>Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání</p>	<p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou.</p> <p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost.</p> <p>Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce.</p> <p>Nízká průměrná mzda a budování nových průmyslových zón ve větších městech nabízí dobré podmínky pro příchod nových investorů, což ale není v zájmu již působících firem.</p> <p>Mezi nezaměstnanými jsou v relativně velké míře zastoupeny osoby nějakým způsobem znevýhodněné na trhu práce. V tomto směru by řešením byl další rozvoj sociálního podnikání nebo podpora zřizování odpovídajících pracovních míst.</p>	<p>1.4.1 Podnikání</p>	<p>1.4 Silná místní ekonomika</p>

Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce		ruchem Průmyslové zóny v regionu Nízká průměrná mzda				
Nutnost dojíždění za službami do větších obcí Zánik obchodů a jejich ekonomická neudržitelnost v malých obcích Nedostatečný veřejný mobiliář Ve většině obcí do 1000 obyvatel chybí chodníky u místních komunikací Malé množství bezbariérových přístupů Nízká lokální poptávka Nedostatečné množství a špatný stav veřejného osvětlení Málo soukromých aktivit v malých obcích	Komunitní přístup a podpora ze strany obcí Množství fungujících knihoven Dostatečná nabídka služeb pro rodiny s dětmi v regionu Možnost nákupu základního zboží v téměř všech obcích regionu	Turistický ruch Mobilní služby Rozvoj regionální produkce Zavedení regionálních potravin	Konkurence malých obchodů ve větších městech Rostoucí tlak na podporu z obecních zdrojů Nezájem ze strany soukromých zemědělců o produkci regionálních potravin	Nutnost dojíždění za službami do větších obcí. Nedostatečný veřejný mobiliář. Špatný stav nebo absence veřejného osvětlení. Malé množství bezbariérových přístupů. Nízká lokální poptávka.		
Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro	Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát	Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze	Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu	Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu	1.4.2 Zemědělství	1.4 Silná místní ekonomika

potravinářskou výrobu		spolupráce subjektů (zejména)				
Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu	Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát	Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)	Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu	Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu	1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce	1.4 Silná místní ekonomika
Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu	Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát	Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)	Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu	Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu	1.4.4 Lesnictví, zpracování produktů lesnictví, prodej produkce	1.4 Silná místní ekonomika
Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Veliké množství	Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství	Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu	Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu	Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou.	1.4.6 Podpora regionální produkce, prodeje a regionální identity	1.4 Silná místní ekonomika

Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu	zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát	Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)		vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu		
Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl Turistická infrastruktura a služby mimo centra	Atraktivnost města Litomyšl Množství zajímavých památek, míst a akcí v regionu	Možnost agregace místní a turistické poptávky, a tím rozvoj služeb Potenciál regionálních produktů a služeb (farmářské produkty, agroturistika)	Ekonomická situace v ČR i ve světě	Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl. Turistická infrastruktura a služby mimo centra.		
Problémy s financováním sociálních služeb Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních sociálních služeb Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací lhůta (zejména na Litomyšlsku) Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce	V současnosti dobrá úroveň a pokrytí území sociálními službami Vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb mezi sebou i s obcemi Vysoce kvalitní a kvalifikovaný personál poskytovatelů sociálních služeb Praxe zavedených sociálních podniků	Využití potenciálu terénních služeb Projekty založené na spolupráci poskytovatelů sociálních služeb Místní aktivity (v oblasti kultury, spolkové činnosti, sociální sféře, např. setkání seniorů) Možná výstavba domova pro seniory v Litomyšli Zajištění vyšší informovanosti o sociálních službách v regionu. Využití zdrojů z EU pro dobudování chybějících a nových zařízení	Stárnutí populace a s tím spojené vyšší nároky (a náklady) na zdravotnickou i sociální péči Závislost sociálních služeb na dotacích Rostoucí počet obyvatel sociálně vyloučených z ekonomických důvodů Změna legislativy Změna podmínek standardů pro provoz sociálních zařízení	Problémy s financováním sociálních služeb. Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb. Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba. Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.	2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb	2.1 Zodpovědná společnost
Problémy s financováním	V současnosti dobrá úroveň a	Využití potenciálu	Stárnutí populace a s tím spojené	Problémy s financováním		

<p>sociálních služeb</p> <p>Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních sociálních služeb</p> <p>Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací lhůta (zejména na Litomyšlsku)</p> <p>Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce</p>	<p>pokrytí území sociálními službami</p> <p>Vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb mezi sebou i s obcemi</p> <p>Vysoce kvalitní a kvalifikovaný personál poskytovatelů sociálních služeb</p> <p>Praxe zavedených sociálních podniků</p>	<p>terénních služeb</p> <p>Projekty založené na spolupráci poskytovatelů sociálních služeb</p> <p>Místní aktivity (v oblasti kultury, spolkové činnosti, sociální sféře, např. setkání seniorů)</p> <p>Možná výstavba domova pro seniory v Litomyšli</p> <p>Zajištění vyšší informovanosti o sociálních službách v regionu.</p> <p>Využití zdrojů z EU pro dobudování chybějících a nových zařízení</p>	<p>vyšší nároky (a náklady) na zdravotnickou i sociální péči</p> <p>Závislost sociálních služeb na dotacích</p> <p>Rostoucí počet obyvatel sociálně vyloučených z ekonomických důvodů</p> <p>Změna legislativy</p> <p>Změna podmínek standardů pro provoz sociálních zařízení</p>	<p>sociálních služeb.</p> <p>Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb.</p> <p>Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba.</p> <p>Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.</p>		
<p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů (nízká kupní síla v regionu)</p> <p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou</p> <p>Malá nabídka pracovních míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce</p> <p>Nutnost za prací dojíždět do měst</p> <p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost</p> <p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou</p> <p>Vysoké zastoupení znevýhodněných</p>	<p>Existence velkých zavedených zaměstnavatelů</p> <p>Nízká průměrná mzda v regionu, možnost nalákání investorů</p> <p>Existence velkých zavedených zaměstnavatelů</p> <p>Relativně nízká nezaměstnanost</p>	<p>Propagace z pohledu regionální produkce</p> <p>Poptávka generovaná cestovním ruchem</p> <p>Průmyslové zóny v regionu</p> <p>Drobné služby podle měnicích se potřeb obyvatel</p> <p>Spolupráce mezi firmami a školami ve vazbě na zaměstnanost absolventů</p> <p>Propagace z pohledu regionální produkce</p> <p>Poptávka generovaná cestovním ruchem</p> <p>Průmyslové zóny</p>	<p>Odchody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu</p> <p>Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání</p> <p>Zvyšující se podíl nezaměstnaných absolventů</p> <p>Odchody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu</p> <p>Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání</p>	<p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou.</p> <p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost.</p> <p>Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce.</p> <p>Nízká průměrná mzda a budování nových průmyslových zón ve větších městech nabízí dobré podmínky pro příchod nových investorů, což ale není v zájmu již působících firem.</p> <p>Mezi nezaměstnanými jsou v relativně velké míře zastoupeny osoby nějakým způsobem znevýhodněné na trhu práce. V tomto směru by řešením byl další rozvoj sociálního podnikání nebo podpora zřizování odpovídajících pracovních míst.</p>	<p>2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob</p>	<p>2.1 Zodpovědná společnost</p>

uchazečů na trhu práce		v regionu Nízká průměrná mzda				
Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura Riziko vzniku povodní především na řece Loučné Silná doprava v některých lokalitách Malé množství sběrných dvorů pro ukládání běžně netříděných odpadů Lokální ekologické zátěže	Celkově dobrý stav životního prostředí (vody, ovzduší, půdy, hluk, prach) Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty) Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet Množství zvláště chráněných území a památných stromů Nízký počet velkých zdrojů znečištění Kvalitní půdní fond	Turistický potenciál chráněných prvků Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů obcemi Nárůst třídění odpadů a jeho prostor k jeho dalšímu zvyšování Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vlivy dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přívalové srážky, prašnost, eroze...) rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně	Riziko eroze půd Riziko povodní v některých obcích Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně) Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí	Silná doprava v Litomyšli a Vysokém Mýtě. Riziko vzniku povodní. Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva. Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích. Nedostatečné množství sběrných dvorů. Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.		
Nutnost dojíždění za službami do větších obcí Zánik obchodů a jejich ekonomická neudržitelnost v malých obcích Nedostatečný veřejný mobiliář Ve většině obcí do 1000 obyvatel chybí chodníky u místních komunikací Malé množství bezbariérových přístupů Nízká lokální	Komunitní přístup a podpora ze strany obcí Množství fungujících knihoven Dostatečná nabídka služeb pro rodiny s dětmi v regionu Možnost nákupu základního zboží v téměř všech obcích regionu	Turistický ruch Mobilní služby Rozvoj regionální produkce Zavedení regionálních potravin	Konkurence malých obchodů ve větších městech Rostoucí tlak na podporu z obecních zdrojů Nezájem ze strany soukromých zemědělců o produkci regionálních potravin	Nutnost dojíždění za službami do větších obcí. Nedostatečný veřejný mobiliář. Špatný stav nebo absence veřejného osvětlení. Malé množství bezbariérových přístupů. Nízká lokální poptávka.	2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života	2.1 Zodpovědná společnost

<p>poptávka</p> <p>Nedostatečné množství a špatný stav veřejného osvětlení</p> <p>Málo soukromých aktivit v malých obcích</p>						
<p>Nedostatek nebo špatný stav společenských prostor</p> <p>Nedostatek finančních prostředků pro spolky</p> <p>Stav sportovní infrastruktury</p>	<p>Komunitní život v každé obci</p> <p>Podpora spolků obcemi</p> <p>Aktivita sportovních i jiných spolků</p>	<p>Teoretická možnost získání dotačních prostředků</p> <p>Výdělečné aktivity spolků a komunity</p> <p>Víceúčelové využívání prostor</p> <p>Zapojení mládeže do spolkové činnosti</p>	<p>Rostoucí náklady na údržbu stárnoucích společenských a sportovních budov a zařízení</p> <p>Konec podpory spolků a jejich zázemí</p>	<p>Nedostatečná infrastruktura pro sport.</p> <p>Nedostatečné množství a nevyhovující stav kulturních domů.</p> <p>Zánik některých oddělení litomyšlské nemocnice.</p> <p>Závislost na dopravní obslužnosti při cestách za zdravotnictvím.</p> <p>Stárnutí populace a s tím spojené vyšší nároky na zdravotní a sociální péči.</p> <p>Problémy s financováním sociálních služeb.</p> <p>Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb.</p> <p>Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba.</p> <p>Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.</p> <p>Vysoké náklady na údržbu památek.</p> <p>Mimo Litomyšl nedostatečná nebo nevhodná propagace, pro turisty obtížná lokalizace a obtížné rozpoznání významu (pro laiky).</p> <p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou.</p> <p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost.</p> <p>Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů</p>		

				na trhu práce.		
Závislost zařízení na rozpočtech obcí	Dostatečné množství školských zařízení	Spolupráce mezi zřizovateli (obcemi)	Populační vlny ohrožující zejména malé školy			
Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě	Nabídka volnočasových aktivit pro děti	Zvyšování statutu pedagogických pracovníků	Případné omezení dopravy soukromými dopravci by znamenalo snížení dostupnosti školských zařízení			
Nutnost rekonstrukcí školských zařízení	Dostupnost zařízení a vysoká podpora zřizovatelů i obyvatel	Zapojení školních psychologů	Stárnoucí budovy a vybavení vesnických škol a související nároky na obecní rozpočty	Závislost vzdělávacích zařízení na rozpočtech obcí.		
Negativní sociální jevy (morálka, šikana, agresivita, malý zájem rodičů o děti a jejich vzdělávání)	Začleňování znevýhodněných osob do školství alespoň ve větších školách	Nové zajímavé technologie zapojované do výuky	Nenaplněná kapacita dětí ve třídách	Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě.		
		Vznik nových typů škol s alternativními přístupy k výuce	Zavírání venkovských malotřídních škol	Negativní sociální jevy.		
		Doplňování výuky navazujícími výchovnými a zájmovými programy v obcích	Odliv mladých a nedostatečná prorodinná politika státu			
			Nedůvěra rodičů v malotřídní školy a umístění dětí z vesnic do městských škol			

Tabulka 7 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Litomyšlsko

	2013 (31.12.)	2014 (31.12.)	2015 (31.12.)	2016 (31.12.)	2017 (31.12.)
Nezaměstnanost (%)		5,38%	4,40%	3,52%	2,26%
RES - počet podnikatelských subjektů celkem	5 352	5 176	5 158	5 127	5 296
Dokončené byty celkem	83	55	85	53	
Trvalé travní porosty (ha)	5 781,09	5 795,97	5 770,72	5 790,02	5 804,81
Zemědělská půda (ha)	35 531,25	35 529,54	35 503,86	35 465,75	35 426,34
Lesní pozemky (ha)	11 962,29	11 958,83	11 969,73	11 984,67	11 989,88
Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	722,74	722,99	724,27	725,20	726,19
Celková rozloha MAS	51 786,75	51 787,21	51 786,99	51 787,60	51 791,63
Počet obcí v území MAS	54	54	54	54	54
Celkový počet obyvatel MAS	45 748	45 660	45 556	45 621	45 784

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SWOT analýza ve schválené SCLLD
- Analýza problémů a potřeb ve schválené SCLLD
- Analýza rizik ve schválené SCLLD
- Programové rámce ve schválené SCLLD (přehled opatření/fichí Programových rámců)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Zpracování jednoduché intervenční logiky
- Skupinová diskuse členů Focus Group
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Odpovědi na evaluační podotázky

B.1.1) Do jaké míry došlo v území MAS ke změnám ve slabých a silných stránkách (SWOT), potřebách a problémech (APP) aktérů, která jsou východisky pro Programové rámce?

Odpověď:

Ve většině prvků SWOT a APP nebyla shledána výrazná změna.

Co se týče efektů intervencí MAS, došlo ke změnám s lokálním nebo krátkodobým efektem. Pro celkový efekt by bylo třeba více takovýchto dílčích akcí.

Ne všechna probíraná témata se věnovala výhradně aktuálním programovým rámcům. Zvláštní pozornost byla věnována vzdělávání, a to ve smyslu ne/zájmu a motivaci obyvatelstva k absolvování technických oborů, což má za následek budoucí schopnosti obyvatelstva i situaci na trhu práce. Toto téma by mělo být v analýzách speciálně vyčleněno.

Zdůrazňována byly zdůrazňovány některé již zařazené oblasti, jako např. oblast životního prostředí, klimatické směny (sucho...), vybavenost a prostředí v sídlech.

Z dalších rizik byly diskutovány zejména priority obyvatelstva jako zájem o druh vzdělání, ekologické chování, a to i vzhledem ke stavu vod, lesů... Stav lesních pozemků se sice výrazně nemění, ale drasticky se mění jejich stav vlivem such, kůrovcové kalamity apod., což chování také ovlivňuje chování hospodařícího obyvatelstva.

Rizikem je také nákladovost, financování a legislativní svázanost sociálních služeb.

B.1.2) Do jaké míry došlo ke změnám externích podmínek (příležitosti a hrozby SWOT), které mají a/nebo by mohly mít vliv na realizaci Opatření/Fichí v Programových rámcích?

Odpověď:

Jako překážka pro žadatele byly identifikovány v některých případech majetkoprávní vztahy a přístup vlastníků (zejména u opatření řešících liniové stavby).

B.1.3) Do jaké míry jsou rizika a opatření uvedená v Analýze rizik stále platná a do jaké míry se objevila nová rizika ohrožující realizaci Programových rámců?

Odpověď:

Zde byla nově identifikována spíše jen rizika realizace programových rámců v oblasti omezení daných náročnou administrativou, pravidly a jejich interpretací či nedostatečnou alokací (v minulosti vedlo i k ukončování nerealizovaných projektů v různých fázích).

Projekty byly v různých fázích ukončovány např. v oblasti protipovodňových opatření v lesích (problematické formulace a interpretace pravidel).

Klíčová zjištění:

1. Kromě stávajících témat je třeba zdůraznění témat změn a stavu klimatu (sucho a extrémy), priorit obyvatelstva ve vzdělávání, ekologického smýšlení a chování obyvatelstva, stavu lesních i dalších pozemků, vybavenosti a prostředí v obcích a financování a nákladů sociálních služeb.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Odpověď:

Z diskuze vyplynula (kromě dosavadních témat) potřeba věnovat se nově výrazněji následujícím tématům (některá již v analýze SCLLD řešena jsou, ale byla silně zdůrazněna):

- změny a stavu klimatu (sucho a extrémy),
- priority obyvatelstva ve vzdělávání,
- ekologické smýšlení a chování obyvatelstva,
- stav lesních i dalších pozemků,
- vybavenosti a prostředí v obcích,
- financování a náklady sociálních služeb

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Zdůraznit nebo doplnit o zmíněná témata odpovídající prvky SCLLD.	2019	Kancelář MAS

EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

Zodpovídání Evaluační otázky je velmi úzce provázáno se zpracováním podkladů a zodpovídáním evaluační otázky č. B.1, ve které MAS hodnotí, zda v okolním prostředí SCLLD nedošlo k zásadním změnám, které by měly vliv na směřování strategie. V této Evaluační otázce MAS hodnotí, zda jsou vhodně nastavena opatření/fiche programových rámců. Tj. zda nelze některé slabé stránky, problémy a potřeby řešit jinými opatřeními/fichemi, příp. zda je potřeba některá opatření/fiche programových rámců s ohledem na známé problémy a potřeby přidat či ubrat a proč. Společnou aktivitou při hledání odpovědi na tuto a předchozí evaluační otázku je vytvoření jednoduché intervenční logiky (viz předchozí evaluační otázku) a diskuse situace (současných problémů a potřeb území) ve Focus Group.

MAS tedy v návaznosti na situaci v území uvažuje, zda nastala nějaká důležitá změna, která by měla vliv na vazby v intervenční logice, a na kterou by bylo třeba reagovat nějakým manažerským doporučením (např. zavedením nového opatření/fiche s využitím prostředků z jiného opatření/fiche).

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije MAS tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracovaná intervenční logika pro jednotlivá opatření/fiche programových rámců
- Návrhy na úpravy SWOT, APP (bude-li taková potřeba identifikována) – vize EO B.1
- Návrh na úpravy Analýzy rizik (bude-li taková potřeba identifikována) - viz EO B.1
- Metodiky pro zpracování opatření/fichí programových rámců (např. Metodika pro tvorbu Fichí, Doporučení pro zpracování programového rámce IROP, výzva č. 047 ŘO OPZ, Pravidla PRV 19.2.1 atp.)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)
- Škálování

Odpovědi na evaluační podotázky

B.2.1) Do jaké míry jsou cíle a Opatření/Fiche Programových rámců v souladu s intervenční logikou, tj. reagují na aktuální problémy a potřeby území a do jaké míry přispěje jejich dosažení, resp. realizace k řešení/naplnění těchto problémů/potřeb?

Odpověď:

Cíle a Opatření/Fiche programových rámců jsou převážně v souladu s intervenční logikou. Některé oblasti se však subjekty v území pokouší řešit z různých důvodů jinými cestami (zejména v některých oblastech programového rámce PRV – protipovodňová opatření v lesích...).

Dosažení cílů Opatření/Fichí programových rámců by významně napomohlo řešení problémů řešených programovými rámci. V řadě případů ovšem žadatelé narážejí na administrativní omezení (například infrastruktura pro vzdělávání) nebo několikanásobně nedostatečnou

alokaci vzhledem k potřebným prostředkům a velikosti projektu případně v poměru alokace a smysluplnosti projektu nebo k náročnosti administrace (zejména PR PRV a OPZ).

Řada problému není programovými rámci řešitelná v současné době vůbec.

Programový rámec IROP

1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání – přínosy jsou lokálního charakteru, na většině území jsou potřeby stále aktuální

1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity – přínosy jsou evidentní lokálně nebo v některých oblastech činnosti. Řada problémů poskytovatelů služeb přetrvává.

1.1.6 Podmínky pro členění přírodním vlivům a změnám klimatu – pouze lokální efekt, širšímu řešení brání alokace a podmínky přijatelnosti.

1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu – prozatím lokální efekty. Na většině území potřeba přetrvává.

Programový rámec PRV

1.2.6 Lesní cesty – pouze lokální řešení problémů.

1.2.7 Polní cesty – oproti dřívějším informacím nebyly podány žádné projekty.

1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová opatření – problémy přetrvávají. Podané nebo připravované projekty ale narazily na interpretaci podmínek přijatelnosti.

1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů – lokální efekt. MAS neviduje potřebu dalších stezek výhradně na lesních pozemcích.

1.4.1 Podnikání – přínos a uspokojení potřeb pro mnoho subjektů. Řada potřeb přetrvává, nicméně by byla k uspokojení potřeba podstatně vyšší alokace.

1.4.2 Zemědělství – přínos a uspokojení potřeb pro mnoho subjektů. Řada potřeb přetrvává, nicméně by byla k uspokojení potřeba podstatně vyšší alokace.

1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce – přínos a uspokojení potřeb pro mnoho subjektů. Řada potřeb přetrvává, nicméně by byla k uspokojení potřeba podstatně vyšší alokace.

1.4.4 Lesnictví, zpracování produktů lesnictví, prodej produkce – přínos a uspokojení potřeb pro mnoho subjektů. Řada potřeb přetrvává, nicméně by byla k uspokojení potřeba podstatně vyšší alokace.

1.4.6 Podpora regionální produkce, prodeje a regionální identity – bez efektu. Potřeby a problémy přetrvávají (existují ale také překážky pro žadatele).

2.2.4 Spolupráce mimo území MAS

Programový rámec OP Zaměstnanost

2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb – přínos v oblasti navazujících služeb. V jiných oblastech problémy přetrvávají.

2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob – pouze místní řešení. Vzhledem k finanční náročnosti, alokaci a dalším překážkám (např. režim podpory)řada potřeb přetrvává.

2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života – několik místních řešení, potřeba stále existuje, v době doplnění evaluační zprávy bylo rozhodnuto o další podpoře.

Programový rámec OP Životní prostředí

1.3.7 Zeleň v obcích – není možné posoudit

B.2.2) Do jaké míry byly v území MAS identifikovány problémy, které nejsou řešeny prostřednictvím Programových rámců, a které by mohly mít negativní vliv na dosažení cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Odpověď:

MAS uvítala možnost řešení prostředí v obcích díky programovému rámci OP Životní prostředí. Tuto oblast by ale bylo třeba řešit při dostatku prostředků a času šířeji.

V případě řady opatření neřešených programovými rámci nebyl nalezen průnik.

MAS se také v aktuálním období potýká s názory zástupců malých obcí a neziskových organizací o zaměření podpory MAS směrem k větším obcím a větším projektům (také ve srovnání v obdobím 2007-2013).

B.2.3) Do jaké míry je potřeba zúžit nebo rozšířit jednotlivé Programové rámce tak, aby bylo možné vybrané problémy účinněji řešit (tj. dosáhnout příslušných cílů SCLLD)?

Odpověď:

V PR Životní prostředí a IROP beze změny.

V PR OPZ byla z důvodu dostupné alokace, smysluplnosti a poptávky v území preferována varianta sloučení zbývajících alokací (zbylé po výzvách roku 2019) pod oblast prorodinných opatření.

V PR PRV byla preferována varianta začlenění oblastí článku 20 PRV (Veřejná prostranství v obcích, Mateřské a základní školy, Hasičské zbrojnice, Obchody pro obce, Vybrané kulturní památky, Kulturní a spolková zařízení včetně knihoven, Stezky, Muzea a expozice pro obce) a přesunu alokací všech prostředků všech dosavadních zbývajících Fichí po výzvách roku 2018 tímto směrem.

Klíčová zjištění:

1. Potřeba sloučení zbývajících alokací OPZ na prorodinná opatření.
2. Potřeba realokace zbývajících prostředků RP PRV na nově přidané oblasti článku 20 do SCLLD.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

Odpověď:

V oblasti IROP a OP ŽP odpovídají cíle a opatření.

V oblasti PRV a OPZ je vzhledem k situaci po řadě výzev a vzhledem k aktuálním možnostem vhodná realokace prostředků.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Sloučení zbývajících alokací OPZ na prorodinná opatření (deaktivace zbývajících opatření PR OPZ).	2019	Kancelář MAS
2. Začlenění oblastí článku 20 do SCLLD.	2019	Kancelář MAS

EO: B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Hlavním účelem této evaluační otázky je zvážit a ověřit, zda jsou finanční prostředky alokované na jednotlivá opatření/fiche programových rámců vhodně alokovány s ohledem na problémy a potřeby území revidované v evaluační otázce B.1

MAS tedy souhrnně vyhodnotí, jak implementace SCLLD přispívá k daným (věcně příslušným problémům k Opatřením/Fichím Programových rámců) problémům v území MAS.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Výzvy
- Programové rámce
- Seznamy projektů
- Data z MS2014+ o schválených, ukončených projektech (žádostech)
- Metodiky pro zpracování programových rámců (např. Metodika pro tvorbu Fichí, Doporučení pro zpracování programového rámce IROP atp.)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Odpovědi na evaluační podotázky

B.3.1) Do jaké míry žadatelé předkládají do jednotlivých výzev projektové žádosti v alokaci, která je výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy?

Odpověď:

Vzhledem k relativně krátké době realizace a tím pádem prozatím nižší vyčerpanosti alokací jednotlivých Opatření/Fichí byly alokace výzev převážně dostatečné nebo navýšitelné z alokací plánovaných pro budoucí výzvy. Vyšší požadavky oproti alokaci byly identifikovány v PR IROP u opatření na navýšení kapacit MŠ a na infrastrukturu pro SŠ. V rámci tohoto PR však vzhledem k identifikované absorpční kapacitě jednotlivých opatření zatím nejsou navrhovány změny.

Přehled projektů viz níže.

B.3.2) Do jaké míry by musely být finanční prostředky v Opatřeních/Fichích Programových rámců navýšeny, aby SCLLD efektivně přispěla k řešení identifikovaných problémů území, respektive uspokojení potřeb, respektive dosažení cílů SCLLD?

Odpověď:

V území jsou identifikovány oblasti, které jsou dlouhodobě podfinancované (např. místní komunikace prozatím neřešené programovými rámci, veřejná prostranství a vybavenost obcí a spolků...). Vysoká poptávka a také relevance podpory vzhledem k potřebám žadatelů byla identifikována také v oblasti prorodinných opatření.

Jak bylo již zmíněno v části B.2, k efektivnímu a smysluplnému řešení by měla přispět realokace zbývajících prostředků po výzvách OPZ v 2019 na oblast prorodinných opatření a realokace prostředků zbývajících po výzvách roku 2019 PRV na jeho článek 20 (dle názoru FG již po dvou výzvách vypsaných na maximální alokaci již bude realita v čerpání dostatečně známá).

V rámci PR OPZ je začleněno také opatření na podporu sociálních a navazujících služeb, kde se realokace jeví vzhledem k závěrům oblasti B.1 jako nesmyslná, avšak podmínky a nastavení této podpory ne zcela koresponduje s potřebami potencionálních žadatelů.

Klíčová zjištění:

1. Potřeba realokace prostředků v OPZ
2. Potřeba realokace prostředků v PRV.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Odpověď:

1. Potřeba realokace prostředků v OPZ
2. Potřeba realokace prostředků v PRV

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Realokace prostředků v OPZ	2019	Kancelář MAS
2. Realokace prostředků v PRV	2019	Kancelář MAS

Tabulka 8 – Přehled projektů a čerpání výzev k 31. 12. 2018

Č. výzvy	OP	Č. projektu	CZV	Podpora	Alokace výzvy	Požadovaná dotace	Stažená dotace
138	OPZ	8023	437 232,50 Kč	415 370,88 Kč			
138	OPZ	8089	905 850,00 Kč	860 557,50 Kč	2 613 670,00 Kč	2 032 888,38 Kč	
138	OPZ	8093	796 800,00 Kč	756 960,00 Kč			
251	OPZ		8 101 202,42 Kč	7 291 082,18 Kč	8 193 210,00 Kč		7 291 082,18 Kč
252	OPZ		1 776 349,01 Kč	1 687 531,56 Kč	2 326 310,00 Kč		1 687 531,56 Kč
547	OPZ	9738	7 674 823,35 Kč	7 291 082,18 Kč			7 291 082,18 Kč
547	OPZ	9739	2 071 500,00 Kč	1 967 925,00 Kč	8 193 210,00 Kč	1 967 925,00 Kč	
547	OPZ	9775	2 889 193,75 Kč	2 744 734,06 Kč		2 744 734,06 Kč	
551	OPZ	9825	2 141 683,75 Kč	2 034 599,56 Kč	2 613 670,00 Kč	2 034 599,56 Kč	
145	IROP	8507	4 205 733,73 Kč	3 995 447,04 Kč			
145	IROP	8513	5 289 668,08 Kč	5 025 184,68 Kč	8 215 999,00 Kč	9 020 631,72 Kč	
151	IROP	8572	1 500 000,00 Kč	1 425 000,00 Kč			1 425 000,00 Kč
151	IROP	8580	1 499 944,00 Kč	1 424 946,80 Kč	7 999 997,50 Kč	1 424 946,80 Kč	
152	IROP	8562	1 154 563,20 Kč	1 096 835,04 Kč			
152	IROP	8574	1 265 380,53 Kč	1 202 111,50 Kč			
152	IROP	8575			5 000 002,00 Kč		
152	IROP	8576	1 488 300,00 Kč	1 413 885,00 Kč			
152	IROP	8581	1 500 000,00 Kč	1 425 000,00 Kč		5 137 831,54 Kč	
124	IROP	9758	6 763 842,00 Kč	6 425 649,90 Kč			
124	IROP	9784	1 979 121,08 Kč	1 880 165,03 Kč	7 999 988,00 Kč		
124	IROP	9814	402 100,00 Kč	381 995,00 Kč		8 687 809,93 Kč	
063	IROP	9687	1 999 923,81 Kč	1 899 927,62 Kč	2 000 000,00 Kč	1 899 927,62 Kč	
185	IROP		1 999 983,00 Kč	1 899 983,85 Kč	13 999 988,50 Kč		1 899 983,85 Kč
143	IROP	10255	4 858 767,53 Kč	4 372 890,77 Kč	6 999 999,00 Kč	4 372 890,77 Kč	
182	PRV	2813	5 784 924,00 Kč	1 999 999,00 Kč		1 999 999,00 Kč	
182	PRV	2787	216 590,00 Kč	179 000,00 Kč		179 000,00 Kč	
182	PRV	2792	545 843,00 Kč	446 369,00 Kč		446 369,00 Kč	
182	PRV	2794	933 017,00 Kč	235 230,00 Kč		235 230,00 Kč	
182	PRV	2804	1 754 500,00 Kč	652 500,00 Kč		652 500,00 Kč	
182	PRV	2805	1 642 575,00 Kč	449 775,00 Kč		449 775,00 Kč	
182	PRV	2808	2 002 550,00 Kč	744 750,00 Kč		744 750,00 Kč	
182	PRV	2809	964 068,00 Kč	358 537,00 Kč		358 537,00 Kč	
182	PRV	2819	7 164 138,00 Kč	2 250 000,00 Kč	15 200 000,00 Kč	2 250 000,00 Kč	
182	PRV	2926	302 500,00 Kč	136 125,00 Kč		136 125,00 Kč	
182	PRV	2816	2 383 700,00 Kč	985 000,00 Kč		985 000,00 Kč	
182	PRV	2823	2 042 480,00 Kč	844 000,00 Kč		844 000,00 Kč	
182	PRV	2789	2 165 900,00 Kč	895 000,00 Kč		895 000,00 Kč	
182	PRV	2807	1 512 500,00 Kč	625 000,00 Kč		625 000,00 Kč	
182	PRV	2820	326 025,00 Kč	141 750,00 Kč		141 750,00 Kč	
182	PRV	2798	458 590,00 Kč	229 295,00 Kč			229 295,00 Kč
182	PRV	2925	1 347 819,00 Kč	554 450,00 Kč			554 450,00 Kč

Dostatečnost alokace:

IROP: zde hodnotí MAS absorpční kapacitu v jednotlivých opatřeních různě. Například v oblasti vzdělávání je vysoká, a často jen podmínky přijatelnosti jdou překážkou absorpční kapacity ještě vyšší. V případě podpory alternativní dopravy naráží potenciální žadatelé na dlouhou dobu přípravy projektů způsobenou administrativními překážkami a vlastnickými vztahy. V případě podpory sociální infrastruktury je absorpční kapacita mnohonásobně vyšší, což je také důvodem toho, že některé projekty nebyly vzhledem k dostupné alokaci vůbec podány. Podobná situace je také v oblasti podpory HZS (zde jsou překážkou také podmínky přijatelnosti).

PRV: dle zjištění MAS je absorpční kapacita v území vyšší než dostupná alokace (v některých fích/opatřeních je jsou překážkou vyšší absorpční kapacity dané administrativní podmínky).

OPZ: alokace na podporu sociálního podnikání a sociálních služeb (případně služeb navazujících) se jeví v daném čase jako dostatečná, a to především vzhledem k administrativním kapacitám potencionálních žadatelů, kteří aktuálně realizují často více projektů a nemají již kapacity na administraci projektů nových.

OPŽP: dostatečnost nelze posoudit vzhledem k tomu, že výzva nebyla dosud uzavřena.

Vhodnost alokace vzhledem k aktuálním možnostem a skutečnostem známým v současné době oproti skutečnostem a možnostem známým v době vzniku SCLLD je popsána výše v podobě odpovědí na jednotlivé evaluační otázky.

EO: B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?

*Hlavním cílem této evaluační otázky je ověřit si, zda je v území reálný potenciál realizovat projekty v navržených opatřeních/fichích. V předchozích otázkách šlo o to ověřit, že opatření/fiche reagují na známé problémy v území. Smyslem této evaluační otázky je potvrdit/vyvrátit, že jsou v území MAS opravdu připraveny projekty, respektive potenciální žadatelé, kteří budou v těchto opatřeních/fichích realizovat projekty (tj. je někdo, kdo skutečně svou aktivitou přispěje k řešení identifikovaných problémů?). Případně zjistit, zda jsou potenciální žadatelé spíše připraveni realizovat své aktivity v jiných opatřeních/fichích (a přispívat tak k řešení jiných problémů, respektive dosahování jiných cílů SCLLD). Nebo zda v území již nejsou a pravděpodobně již nebudou žadatelé pro některé z opatření/fichí, kde nebylo dosaženo finančního a věcného plnění. Tato otázka je orientována spíše **výhledově** a měla by potvrdit, že se ve zvolených opatřeních podaří naplnit dané cíle a také čerpat alokované finanční prostředky.*

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zásobník projektů
- Informace od potenciálních žadatelů (vč. např. členů MAS)
- Metodiky pro zpracování programových rámců (např. Metodika pro tvorbu Fichí, Doporučení pro zpracování programového rámce IROP atp.)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Odpovědi na evaluační podotázky

B.4.1) Do jaké míry dokáže MAS pro každé Opatření/Fichi Programových rámců identifikovat potenciální žadatele, případně připravené projekty?	
Odpověď: PR IROP – v prozatím nevyčerpaných opatřeních je identifikována dostatečná absorpční kapacita. Pokud by po výzvách roku 2019 nebyly tyto předpoklady naplněny, přistoupí MAS k vyhodnocení příčin a adekvátní reakci. PR OPŽP – v době vzniku tohoto dokumentu byla identifikovaná absorpční kapacita, která by měla převýšit dostupnou alokaci pro jednu plánovanou výzvu v plné výši alokace. PR PRV – zde je identifikována řada opatření (např. podpora zemědělství, podnikání, lesnictví...), kde je absorpční kapacita vysoká. Některé opatření však z různých důvodů zůstávají nevyčerpana (často administrativních nebo kvůli neefektivnosti administrace/nákladů projektů vzhledem k alokaci). Jde zejména o opatření na lesní stezky, protipovodňová opatření v lesích, polní cesty... Nicméně FG usoudila, že po výzvách roku 2019 bude absorpční kapacita konkrétněji známa a MAS adekvátně zareaguje. PR OPZ – vzhledem k předpokládané výši zbývající alokace pro PR po výzvách roku 2019 je považováno za smysluplné jejich přesunutí na oblast prorodinných opatření, kde je zároveň vysoká absorpční kapacita a také čerpatelnost.	
B.4.2) Do jaké míry obsahují Programové rámce taková Opatření/Fiche, jejichž alokace byla nebo bude muset být krácena ve prospěch jiného Opatření/Fiche?	
Odpověď: OPZ – alokace stanovená pro sociální a navazující služby a zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob bude realokována ve prospěch prorodinných opatření. Důvodem je smysluplnost zbývajících prostředků ro daná opatření v kombinaci a podmínkami podpory a tím také absorpční kapacitou. PRV – zbytkové alokace pro výzvách 2019 budou realokovány ve prospěch oblastí článku 20. Zde je důvodem zájem jisté proporcionality čerpání v území.	
B.4.3) Do jaké míry je v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců zaznamenán dlouhodobý nedostatek poptávky vzhledem k nabídce finančních prostředků (alokaci)?	
Odpověď: Vzhledem k době dosavadní realizace SCLLD nelze považovat případný nedostatek poptávky za dlouhodobý (v řadě případů nebyly z důvodu připravenosti projektů např. Ještě vyhlášeny výzvy nebo proběhly výzvy pouze jednou). V této chvíli lze ale identifikovat pravděpodobně problematicky čerpaná opatření (zejména PRV - polní cesty a protipovodňová opatření v lesích).	
Klíčová zjištění:	
1. Zejména v PRV jsou nečerpaná opatření	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková opatření/fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?		
Odpověď: <i>U většiny opatření/fichí se zájem projevilo v objemech čerpání. V řadě případů zatím ještě čerpání nedosahuje úrovní, které by si MAS představovala. To je způsobeno nízkými alokacemi, administrativními překážkami i prozatím malým počtem vyhlášených výzev.</i>		
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Přesun alokací fichí PRV nedočerpaných po výzvách roku 2019 na článek 20.	2019	Kancelář MAS
2. Realokace zbývajících prostředků po výzvách OPZ v 2019 na oblast prorodinných opatření.	2019	Kancelář MAS

Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Cílem evaluace v rámci oblasti C je vyhodnocení výsledků intervencí realizovaných v rámci dané SCLLD a příspěvku intervencí k dosahování cílů SCLLD. **Předmětem** evaluace v rámci oblasti C jsou proto vstupy a výstupy implementace SCLLD, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky implementace SCLLD). Evaluace v oblasti C podává informace o tom, zda:

- 1. Přináší nám vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou v území potřeba?**
- 2. Dosahujeme naplánovaných cílů? Přináší realizace SCLLD do území plánované (i neplánované) potřebné změny?**
- 3. Co děláme pro dosahování vytýčených cílů dobře a co naopak špatně?**
- 4. Co je třeba (je-li to možné) změnit, abychom dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?**
- 5. Přispívá realizace SCLLD ke zlepšení života konkrétních cílových skupin? Jak? Proč ano, proč ne?**
- 6. Jakou přidanou hodnotu SCLLD do území MAS Litomyšlsko přináší?**

Výstupem evaluace v rámci oblasti C je soubor manažerských doporučení k úpravě hodnocených komponent strategie a manažerské shrnutí výstupů a výsledků dosavadní realizace příslušné SCLLD. **Výsledkem** evaluace bude v případě realizace opatření vyplývajících z manažerských doporučení úprava SCLLD v příslušné části tak, aby bylo možné realizaci SCLLD účinněji dosáhnout vytýčených cílů strategie.

V rámci evaluace v Oblasti C zodpovídá MAS Litomyšlsko následující evaluační **otázky**:

- C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází?
- C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?
- C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?
- C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně?
- C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?
- C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?
- C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti C jsou tyto metody:

- Obsahová analýza (výzvy, věcný a finanční pokrok)
- Individuální (příp. skupinové) rozhovory s žadateli/příjemci a cílovými skupinami (nutné pro zpracování případových studií)
- Case Studies (případové studie).

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů (vč. žádostí o dotaci, studií proveditelnosti, příp. dalších příloh popisujících podrobnosti k dané žádosti/projektu) → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci rozhovorů s vybranými příjemci a zpracování případových studií (příprava / individualizace otázek pro rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů) →
2. realizace individuálních rozhovorů s cílem získat takové informace o výstupech a výsledcích projektů, které nejsou vyjádřeny hodnotou stanovených indikátorů (se zaměřením na zamýšlené i nezamýšlené výstupy) →
3. zpracování záznamů: podrobný zápis z každého rozhovoru →
4. zpracování případové studie ke každému vybranému projektu →
5. syntéza poznatků z případových studií a formulace odpovědí na podotázky →
6. realizace Focus Group k zodpovězení EO C.6 a C.8 (postup a metodologie fokusní skupiny viz Obecný postup zodpovídání u oblasti B) →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky
8. identifikace hlavních zjištění
9. vypracování návrhů pro zlepšení implementace, vypracování návrhů na úpravy v dokumentu SCLLD, příp. vypracování návrhů na úpravy v Programových rámcích atd.

EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit aktuální stav implementace (realizace) SCLLD.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Harmonogramy výzev
- Záznamy k výzvám (výzva, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů)
- Informace v CSSF14+ (podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení

MAS vyplní připravený přehled výzev (viz níže).

Odpovědi na evaluační podotázky

Pokrok v implementaci (realizaci) SCLLD – přehled výzev dle stavu

- MAS dosud nevyhlásila žádnou výzvu
- MAS má 0 výzev, u kterých probíhá příjem žádostí, z toho:
 - 0 v PR IROP,
 - 0 v PR PRV,
 - 0 v PR OPZ,
 - 0 v PR OP ŽP
- MAS má 3 výzvy, u kterých probíhá kontrola FNAP a věcné hodnocení žádostí o dotaci, z toho:
 - 3 v PR IROP,
 - 0 v PR PRV,
 - 0 v PR OPZ,
 - 0 v PR OP ŽP
- MAS má 4 výzvy, u kterých probíhá administrativní kontrola a ZoZ ze strany ŘO, z toho:
 - 3 v PR IROP,
 - 1 v PR PRV,
 - 0 v PR OPZ,
 - 0 v PR OP ŽP
- MAS má 5 výzev, ve kterých jsou projekty s vydaným právním aktem, z toho:
 - 2 v PR IROP,
 - 0 v PR PRV,
 - 3 v PR OPZ,
 - 0 v PR OP ŽP
- MAS má 0 výzev, ve kterých jsou ukončené projekty (projekty, u kterých byla podána závěrečná žádost o platbu/závěrečná zpráva o realizaci), z toho:
 - 0 v PR IROP,
 - 0 v PR PRV,
 - 0 v PR OPZ,
 - 0 v PR OP ŽP

Celkový přehled výzev MAS k 31. 12. 2018:

PR	Počet výzev s ukončeným příjmem žádostí o dotaci ve výzvě MAS v jednotlivých letech		
	2017	2018	2019
IROP	0	7	Předpoklad 6
PRV	0	1	Předpoklad 1
OPZ	2	3	Předpoklad 3
OP ŽP	X	X	Předpoklad 1
CELKEM	2	11	11

Klíčová zjištění:

1. Schválení CLLD 06/2017. Ihned byla zahájena příprava výzev, která byla zpočátku časově náročná, ale po získání zkušeností a zaběhnutí procesů se výrazně zrychlila. Totéž platí pro celý proces administrace výzev.
2. IROP – v některých opatřeních ještě nebyly vyhlášeny výzvy, mělo by se tak ve všech opatřeních s maximální alokací stát v roce 2019, v roce 2020 jsou v plánu výzvy k dočerpání alokací.
3. PRV – předpokládané vyhlášení dvou velkých výzev na maximální alokaci (2018 a 2019), pro rok 2020 je v plánu výzva k dočerpání zbývajících alokací.
4. OPZ – vyčerpána většina alokace (projekty v realizaci nebo administraci), v roce 2019 plán vyhlásit výzvy na zbývajících alokaci a v roce 2020 pouze výzvy k dočerpání zbývajících alokací.
5. OP ŽP – plánovaná je jedna výzva s dlouhým trváním na plnou alokaci v roce 2019.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry je průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?		
Odpověď:		
Vyhlašování výzev bylo pozdrženo pozdějším schválením SCLLD (06/2017).		
Zpětná reflexe je vzhledem k postupujícímu času stále obtížnější. Subjektivním pohledem ale MAS spatřuje příčinu v „nezajetých“ a zdouhavých procesech hodnocení SCLLD, ve značné subjektivitě hodnocení SCLLD, ale také ve změně SCLLD nutné z důvodu závažných změn v potřebách území.		
<i>Proces vyhlašování prvních výzev v jednotlivých operačních programech byl delší než u následných, kde již bylo možné využít zkušenosti.</i>		
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. IROP – vyhlášení výzev ve všech opatřeních v co možná nejvyšší alokaci	2019	Kancelář MAS
2. PRV – vyhlášení výzev ve všech opatřeních v co možná nejvyšší alokaci	06/2019	Kancelář MAS
3. OPZ – vyhlášení výzev ve všech relevantních opatřeních v co možná nejvyšší alokaci	06/2019	Kancelář MAS
4. OP ŽP – vyhlášení výzvy v maximální alokaci	2019	Kancelář MAS

EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit, zda jsou vhodně nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u Opatření/Fichí Programových rámců. Evaluace (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna Opatření/Fiche všech Programových rámců. Tam, kde se bude nastavení cílových hodnot jevit jako nereálné (hodnoty jsou výrazně podhodnoceny/nadhodnoceny), je žádoucí navrhnout potřebné úpravy s využitím argumentace získané prostřednictvím zodpovídání této otázky. Dále dokumentovat, jak vhodně/nehodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a získat užitečné poznatky pro budoucí strategie (vyhnout se opakování chyb/nedostatků, zachytit příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpráva o plnění integrované strategie s údaji k 31. 12. 2018, vč. tabulky financování podle specifických cílů a tabulky indikátorů (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot)
- Žádosti o změnu, příp. Zprávy o plnění integrované strategie (část „Informace

o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“, příp. další relevantní části Zprávy)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Tabulka 9 – Plnění indikátorů k 31. 12. 2018

Indikátory projektů PR OPZ s právním aktem k 31. 12. 2018				
60000				285
67001				6
67010				70
50001				66
Indikátory projektů PR IROP s právním aktem k 31. 12. 2018				
50000				2
50001				317

Návrhy na úpravy cílových hodnot indikátorů považujeme za předčasné.

PR IROP

K 31. 12. 2018 nebyly administrativně ukončeny ani proplaceny žádné projekty a naplňování veškerých indikátorů je tedy nulové. Návrhy na úpravy tedy zatím nejsou a budou předmětem případných reakcí na budoucí vývoj.

PR PRV

K 31. 12. 2018 nebyly administrativně ukončeny ani proplaceny žádné projekty a naplňování veškerých indikátorů je tedy nulové. Návrhy na úpravy tedy mohou do budoucna vycházet ze záměru přesunout zbývající alokaci PR po výzvách do 2019 na opatření článku 20 PRV.

PR OPZ

K 31. 12. 2018 nebyly administrativně ukončeny ani proplaceny žádné projekty a naplňování veškerých indikátorů je tedy nulové. Návrhy na úpravy tedy zatím nejsou a budou předmětem případných reakcí na budoucí vývoj. Nicméně jsou některé projekty v průběhu realizace, jsou průběžně propláceny ex ante platbami a prozatím se jeví, že dílčím způsobem přispívají k naplnění hodnot indikátorů. Nicméně jistota před úspěšným dokončením není. Návrhy na úpravy mohou do budoucna vycházet ze záměru převést zbývající alokace PR po výzvách 2019 na proročinná opatření.

PR OP ŽP

K 31. 12. 2018 nebyly administrativně ukončeny ani proplaceny žádné projekty a naplňování veškerých indikátorů je tedy nulové. Projekty budou podávány teprve ve výzvě 2019.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.2.1) Do jaké míry jsou v souladu s indikátorovým plánem dosahovány hodnoty indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?	
Odpověď: Vzhledem ke skutečnosti, že je SCLLD realizována cca 18 – 24 měsíců a k 31. 12. 2018 byly vydány právní akty pouze u čtyř projektů, považujeme hodnocení za předčasné.	
C.2.2) Do jaké míry odpovídají dosažené hodnoty indikátorů plnění finančního plánu SCLLD (opatření/fiche)?	
C.2.3) Do jaké míry upravovala MAS cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?	
Odpověď: Vzhledem ke skutečnosti, že je SCLLD realizována cca 18 – 24 měsíců a k 31. 12. 2018 byly vydány právní akty pouze u čtyř projektů, považujeme hodnocení za předčasné.	
Klíčová zjištění:	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?		
Odpověď: <i>Realizace k plnění bezpochyby přispívá, avšak hodnocení je prozatím předčasné.</i>		
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Monitorovat plnění indikátorů	kontinuálně	Kancelář MAS

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda podpořené intervence (projekty), respektive vynaložené prostředky vedou k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry plní svůj účel.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií. Zaměřuje se na skutečnost, zda projekty (intervence) přináší právě ty efekty, které jsou očekávány.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu apod.)
- Žadatelé – individuální rozhovory

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

C.3.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků?	
Odpověď: Projekty jednotlivých žadatelů postupně směřují k naplňování výstupů a výsledků realizace celé SCLLD. V rámci projektů, které byly předmětem případových studií, se běžně vyskytují jisté neočekávané obtíže a musí být prováděny určité změny (technické i administrativní – dle konkrétního PR), ale v žádném z těchto případů není dosahování celkových výstupů a výsledků ohroženo. Nutno podotknout, že žádný z projektů není prozatím finálně administrativně dokončen a proplacen.	
C.3.2) Do jaké míry vedou intervence k uspokojování potřeb cílových skupin daného projektu (relevantních k Opatřením/Fichím Programových rámců)?	
Odpověď: Protože u projektů PR PRV jsou cílovou skupinou zpravidla sami žadatelé a jejich potřeby jsou tak uspokojovány přímo projekty, věnuje se následující text PR OPZ a IROP. I když prozatím nejsou žádné projekty zcela dokončeny, řada z nich již slouží cílovým skupinám. Žadatelé očekávají přínosy pro CS v podobě lepší dostupnosti, přístupnosti a kvality možností, které mají v místě (např. podpora vzdělávání PR IROP) nebo často obtížně kvantifikovatelné potřeby v podobě psychické pomoci apod. (např. podpora soc. služeb PR OPZ). Nutno podotknout, že žádný z projektů není prozatím finálně administrativně dokončen a proplacen.	
C.3.3) Do jaké míry jsou výstupy a výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné ?	
Odpověď: Zde se odpovědi významně liší v závislosti na daném PR. Investiční projekty (IROP, PRV) budou dle slov žadatelů mít podstatně vyšší živostnost, než je doba udržitelnosti daná pravidly. Často shodně konstatují, že počítají s prostředky na provoz a údržbu výstupů. Neinvestiční projekty (OPZ) by dle slov žadatelů nemohly být bez podpory realizovány vůbec nebo v radikálně nižším rozsahu. Totéž platí i na dobu do dokončení projektu. Jako příčina je uváděna cena služeb hrazených z projektu, která je pro cílovou skupinu v regionu neakceptovatelná.	
Klíčová zjištění:	
<ol style="list-style-type: none">1. Efekty pro cílovou skupinu i celou SCLLD se podle průběhu zatím nedokončených projektů daří realizovat.2. Udržitelnost projektů se liší v závislosti na jejich typu (investice/neinvestice). U investičních se počítá s dlouhou životností, neinvestiční pravděpodobně pokračovat nebudou.	

Odpořed' na evaluační otázku, doporučení

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?		
Odpořed': <i>V celkovém pohledu SCLLD se podle průběhu prozatím nedokončených projektů daří prostředky využívat k dosahování výstupů i výsledků pro území působnosti, žadatele i cílové skupiny.</i>		
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
Neidentifikováno		

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo dosaženo výstupů a výsledků odpovídajících vynaloženým finančním prostředkům. Tedy zda s danými finančními prostředky mohlo či nemohlo být dosaženo více (co do kvality i kvantity) výstupů a výsledků.

Dále je cílem této evaluační otázky určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo ještě nějakých dalších předem neplánovaných výsledků (výstupů, dopadů), a to jak pozitivních, tak nežádoucích/negativních. A to na jakékoli úrovni, tj. přímo u příjemce, u cílových skupin, u dalších dotčených osob či organizací (stakeholderů) apod.

Otázka je zodpovězena na základě rozhovorů s příjemci a prostřednictvím zpracování případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s popisem plánovaných příměstských táborů apod.)
- Příjemci – individuální rozhovory
- Záznamy z nepodpořených projektů

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

C.4.1) Do jaké míry odpovídají dosažené výstupy a výsledky výši vynaložených prostředků (vstupů) v daném Opatření/fichi Programového rámce?

Odpověď:

IROP

Jedná se o projekty převážně stavebního charakteru v podobě rekonstrukcí a úprav stávajících objektů. Tato skutečnost má za následek značně individuální a nesrovnatelné náklady vzhledem k výstupům. Projekty jsou ale zadávány formou zadávacích řízení, což do značné míry zajišťuje hospodárnost projektů.

Ze strany žadatelů ale přicházejí informace, že aktuální situace na trhu vede k vyšším nabídkovým cenám, než bylo předpokládáno. Vyskytly se také případy, kdy výše reálné ceny vzhledem k předpokládané přiměla žadatele k ustoupení od realizace projektu.

PRV

S podporou PRV jsou často pořizovány stroje a vybavení, které je ve většině případů poměrně běžné. Je tedy možné poměrně dobré srovnání, které neidentifikovalo znaky nevhodnosti. Vzhledem k vyšší míře spolufinancování (zpravidla min 50 %) je sám žadatel (převážně soukromý) motivován k hospodárným nákupům. Objevili se i případy, kdy zadávací řízení pomohlo snížit předpokládanou hodnotu o desítky procent.

OPZ

Hospodárnost je z důvodu kapacit MAS řešena ve fázi věcného hodnocení MAS krátkodobě využívaným odborníkem. Některé projekty byly hodnoceny nevhodně a nebyly podpořeny nebo bylo doporučeno krácení výdajů.

Významný efekt na hospodárnost má také velikost cílové skupiny, která je dle žadatelů často obtížně predikovatelná (např. cílová skupina paliativní péče), což má negativní vlivy také na kolísání vytíženosti pracovníků i jejich odměňování.

OP ŽP – nerelevantní.

C.4.2) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

Odpověď:

V rámci komunikace s žadatelem nebo při rozhovorech pro zpracování případových studií nebyly přímo identifikovány neočekávané pozitivní výsledky. Byly ale spíše diskutovány širší nebo druhotné původně nepopisované efekty. Jedná se například o pozitivní vliv na zaměstnanost při umístění dětí do MŠ s budoucí navýšenou kapacitou, udržení obyvatel na venkově (IROP), širší využití pořizovaných strojů (PRV) i nekvantifikovatelnou psychickou podporu a úlevu rodinných pečujících o blízké v terminálním stádiu jako důsledek primární paliativní péče (OPZ).

C.4.3) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných negativních výsledků?

Odpověď:

V PR IROP byly diskutovány spíše nečekané drobné problémy technické (z důvodu skutečností zjištěných při realizaci) i administrativní. Celkové cíle a výstupy by neměly být ovlivněny.

V PR PRV nebyly identifikovány.

V PR OPZ byl diskutován zjištěný problém s kolísavostí poptávky po službách, následným obtížným plánováním kapacit, zaměstnanců i negativní vliv na následné kolísavé odměňování zaměstnanců, což jim činí potíže.

Klíčová zjištění

1. Hospodárnost je dle názoru MAS různými způsoby zajištěna.
2. Byly identifikovány spíše širší nebo druhotné pozitivní efekty projektů (často ve formě předpokladu do budoucna).
3. Nečekané negativní efekty se prozatím projevují spíše při realizaci. Efekty po realizaci se ještě neprojevily.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Odpověď:

Dle dosavadní realizace projektů i související administrativy (zadávací řízení apod.) se jeví podpora jako účinná. Některé pozitivní efekty se projevují až druhotně. V realizaci projektů se objevily nečekané potíže nebo potřeby změn s dílčím dopadem bez vlivu na celý projekt.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Doporučení potencionálním žadatelům dbát na zpracování analýzy rizik a zohlednění ekonomického vývoje při přípravě projektů.	kontinuálně	Kancelář MAS

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo stanovených cílů specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SCLLD – cíle jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců (do kterých budou náležet vybrané projekty, u kterých zpracovává případové studie)
- Inervenční logika (viz otázku B.1)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Komparativní analýza
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

C.5.1) Do jaké míry naplňovaly cíle jednotlivých intervencí (projektů) specifický cíl daného Opatření/Fiche, tj. vedly k dosahování specifických cílů v jednotlivých Programových rámcích?	
Odpověď: Odpovědi vychází ze zatím nedokončených projektů dle jejich dosavadní realizace. SC SCLLD: 1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost 1.2. Kvalitní infrastruktura 1.3. Kvalitní životní prostředí 1.4. Silná místní ekonomika 2.1. Zodpovědná společnost 2.2. Efektivní využívání společného kapitálu	
IROP <i>Případové studie byly vytvořeny na základě projektů z SC 1.1 (školní a předškolní vzdělávání) Projekty (i nezahrnuté do případových studií) přispívají dílčím způsobem k naplňování SC.</i>	
PRV <i>Případové studie byly vytvořeny na základě projektů z SC 1.4 (zemědělské a nezemědělské podnikání) Projekty (i nezahrnuté do případových studií) přispívají dílčím způsobem k naplňování SC. Ojediněle se objevily projekty nesoucí znaky účelovosti (prozatím se daří eliminovat).</i>	
OPZ <i>Případové studie byly vytvořeny na základě projektů z SC 2.1 (příměstský tábor a služby navazující na sociální služby) Projekty (i nezahrnuté do případových studií) přispívají dílčím způsobem k naplňování SC. Ojediněle se objevily projekty nesoucí znaky účelovosti (prozatím se daří eliminovat).</i>	
OP ŽP - nerelevantní	
Klíčová zjištění:	
1. Projekty v administraci vedou k naplňování specifických cílů. Ojediněle se však objevily také projekty, jejichž cílem pravděpodobně bylo spíše získání finančních prostředků. Prozatím se daří eliminovat např. kritérii.	

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/fichí Programových rámců?
Odpověď: <i>Projekty vykazující pozitivní vývoj směrem k úspěšné realizaci napomáhají plnění SC. Ojediněle se MAS potýkala s pravděpodobně účelovými projekty, kdy se je snažila eliminovat pomocí kritérií.</i>
Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Důraz na relevantní a smysluplná kritéria hodnocení projektů	kontinuálně	Kancelář MAS
2. Podnět na NS MAS na začlenění kritéria/pravomoci MAS „záchranné brzdy“ do pravidel k vyloučení evidentně účelových projektů na základě místní znalosti MAS	příležitostně	Kancelář MAS

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím intervencí (projektů) do území MAS doručena přidaná hodnota.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z poznatků případových studií a znalostí a zkušeností členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracované Případové studie
- Záписy z realizovaných rozhovorů
- Poznátky z Focus Group
- Studie proveditelnosti, Podnikatelský záměr (tj. přílohy ŽoD popisující, jak byly cílové skupiny zapojeny do přípravy projektu)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Focus Group
- Případové studie,
- Komparativní analýza
- Syntéza

Odovědi na evaluační podotázky

C.6.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. vyššímu zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektu, respektive formulace problémů a potřeb?

Odpověď:

Zapojení cílové skupiny do formulace potřeb a přípravy projektů probíhalo různými formami v závislosti na typu projektu i přístupu žadatele.

V případě některých projektů byly velikost a zájmy cílové skupiny monitorovány ve fázi přípravy (probíhala komunikace v rámci dosavadní praxe žadatelů nebo cílená komunikace zaměřená na projekt), což je popsáno v žádostech o dotaci (zejména OPZ). Zde žadatelé (zejména charity) jsou v denním kontaktu s širokou veřejností.

Další projekty byly spolu s cílovou skupinou iniciovány (např. zájemci o umístění dětí do MŠ apod.) a cíleně projednávány (zejména IROP). Probíhala veřejná jednání občanů obcí a zastupitelstev apod.

MAS také v některých výzvách bodově zvýhodňovala projekty, na kterých se účastnilo více subjektů (zejména neziskový sektor). Šlo o projekty RP PRV a PR IROP.

Rozvoj spolupráce sektoru neziskového, veřejného a podnikatelského

Je evidentní i při pohledu na plnění preferenčních kritérií zaměřených na spolupráci subjektů. Pro řadu žadatelů jde o samozřejmou skutečnost, ale někteří nespolupracující žadatelé neplnili PK vůbec (menšina případů).

Využití znalosti prostředí regionu MAS, sítí lokálních aktérů a kontaktů

Ze znalostí regionu často vycházejí při přípravě projektů žadatelé typu charit, kteří jsou v obyvatelstvem v každodenním osobním kontakt.

Při činnosti MAS se lokální znalost projevuje například v rozpoznání účelových projektů.

Využití lokálního lidského potenciálu (pracovníci, dobrovolníci)

Dobrovolnictví je běžnou součástí činnosti zejména neziskového sektoru. Při činnosti MAS se dobrovolnictví projevuje zejména při členství a aktivitách členů orgánů bez nároku na odměnu.

C.6.2) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?

Odpověď:

Díky projektům došlo k setkávání komunity a ke stanovení společných zájmů a cílů (zejména projekty IROP a vybrané z PRV – veřejná setkávání při jednání o projektech, na veřejných jednáních zastupitelstev...).

Většina projektů PRV i IROP byla motivována k formálnímu zakotvení stávající spolupráce mezi subjekty, případně byla zahájena spolupráce nová.

C.6.3) Do jaké míry MAS přispěla k inovativnosti projektů?

Odpověď:

Inovativnost projektů zde byla ponechána na iniciativě žadatelů nebo byly ze strany MAS vneseny konkrétní podněty (zejména inovativní řízení projektů a spolupráce na nich).

Projekty samy o sobě jsou inovativní zejména pro daného žadatele nebo v místě realizace, a to zejména formou nových aktivit a postupů v území, nových prvků a infrastruktury.

C.6.4) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení synergických účinků, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím projektů individuálních?

Odpověď:

V rámci projektů PR OPZ a PR IROP se v některých případech jednotlivé projekty vzájemně doplňují (investice-provoz).

V případě všech PR konzultace a příprava ve spolupráci MAS umožnily jejich vyšší optimalizaci a tím také maximalizaci přínosů projektů. Ovšem konzultace je na individuální vůli každého žadatele.

Klíčová zjištění:

1. Spolupráce a komunitní přístup je ze strany MAS motivován a bodově bonifikován ve fázi věcného hodnocení.
2. Inovativnost spočívá zejména na vůli každého žadatele, pro kterého se jedná jeho individuální inovace vždy. MAS iniciuje spíše inovativní a společné řízení projektů.
3. Synergické efekty se projevují jako přímá návaznost projektů. Nejedná se ale o většinu projektů.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Odpověď:

Princip LEADERu se v aplikaci MAS Litomyšlsko projevuje především v komunitní přípravě projektů (závisí na vůli žadatele) a ve spolupráci po realizaci projektu pro maximalizaci využití efektů výstupů projektů.

MAS také konzultacemi a nastavením kritérií věcného hodnocení usiluje o dosažitelnost podpory pro malé venkovské žadatele, kteří by jinak měli mizivé šance uspět v celorepublikových výzvách nebo dokonce jen sestavit a podat žádost (kvůli vlastním kapacitám).

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Pokusit se lépe uchopit synergické efekty projektů	kontinuálně	Kancelář MAS
2. Podporovat nadále spolupráci v území	kontinuálně	Kancelář MAS

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám území ve vybraných aspektech kvality života.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a opírá se o expertní znalosti členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů (pro identifikaci projektů, ve kterých mohlo dojít příspěvku na hodnocené aspekty kvality života)
- Případové studie
- CSSF14+ (hodnota indikátoru „Počet nově vytvořených pracovních míst“)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

C.8.1) Do jaké míry přispěly intervence v PR PRV k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:

Odpověď:

PR PRV

MAS nastavením kritérií i konzultacemi podporuje zejména malé venkovské žadatele, kteří nemají kapacity k podávání žádostí v celorepublikových výzvách. Zejména soukromí zemědělci by jinak byly oproti velkým silně znevýhodněni. Často hospodaří na své půdě, ke které mají vybudovaný vztah a hospodaří tak s ohledem na její udržitelnost i ekologické přístupy. Takováto podpora je v zájmu všech obyvatel ČR.

Obyvatelstvu také pomůže spolupráce žadatelů s obcemi, školami a neziskovými organizacemi má přenesené efekty také pro obyvatelstvo (dostupnost techniky pro veřejné účely, praktická stránka vzdělávání apod.).

Některé podané projektové žádosti se také přímo věnují veřejně přístupné infrastruktuře (stezky, cesty).

Nad rámec otázky:

PR IROP

MAS nastavením kritérií i konzultacemi podporuje zejména malé venkovské žadatele, kteří nemají kapacity k podávání žádostí v celorepublikových výzvách, nebo by to pro ně bylo finančně náročné. Zde se jedná o projekty přímo podporující život obyvatel na venkově. Sociální služby jsou zásadní pro umožnění života jakkoli znevýhodněných lidí na venkově, školy a školky zajišťují obyvatelstvu nezbytné podmínky pro život, apod.

PR OPZ

Podpora projektů zaměřených na péči o děti mimo školní vyučování umožňuje obyvatelům přístup k zaměstnání, a tím i k nezbytným finančním prostředkům, sociální služby a služby na ně navázané přímo pomáhají obyvatelům venkova žít ve venkovských oblastech s nízkou koncentrací vybavenosti.

Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily

	○			
služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily	služby a místní infrastruktura se spíše zlepšily	služby a místní infrastruktura jsou zcela beze změny	služby a místní infrastruktura se spíše zhoršily	služby a místní infrastruktura se rozhodně zhoršily

<p>Odpověď: Jednotlivé projekty vedou ke zlepšení lokálně (stezky, cesty) nebo často jako důsledek primárního efektu (dostupnost produktů a služeb podpořeného žadatele nebo jako efekt spolupráce).</p>				
<p>Přístup ke službám a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil</p>				
	○			
přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zhoršil
<p>Odpověď: Zlepšením infrastruktury a služeb se zvýšila také jejich dostupnost pro obyvatele. Efekty jsou však lokální nebo v relativně malé míře k celému území.</p>				
<p>Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí</p>				
	○	○		
obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali
<p>Odpověď: Pro obyvatele mají místní akce spíše následný efekt. Obyvatelstvo bylo zapojeno spíše u projektů typu stezek. U jiných projektů se zapojovali jako zástupci subjektů spolupracujících s žadatelem. V některých případech tak k zapojení došlo, v jiných ne (podnikatelské, zemědělské projekty...).</p>				
<p>Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch</p>				
	○			
obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch
<p>Odpověď: Prospěch je převážně lokálního charakteru, a pokud se neuvažuje prospěch přímo pro žadatele, jedná se o prospěch v přenesené podobě v podobě dostupnosti produkce podpořeného žadatele, dostupnost techniky apod. podpořených žadatelů veřejnému prospěchu, vzdělávání apod.</p>				
<p>Prostřednictvím SCLLD byly vytvořeny pracovní příležitosti</p>				
<p>Odpověď: Vzhledem k alokaci PR PRV (téměř 30 mil, Kč) má být v rámci realizace SCLLD vytvořeno 5 pracovních míst. Toto bylo ve výzvě 2018 motivováno 40% vahou tohoto kritéria. Protože je u projektů z této výzvy již předpokládáno naplnění za celou SCLLD, nebude už pravděpodobně tímto směrem kladen takový důraz.</p>				
<p>Zvýšila se velikost MAS a počet obyvatel MAS</p>				
<p>Odpověď:</p>				

Území působnosti MAS co do počtu obcí zůstalo nezměněno. Nastávají jen drobné změny v důsledku změn území pod jednotlivými samosprávami. Počet obyvatel přirozeně mírně kolísá.

Klíčová zjištění:

1. Veškeré akce MAS mají lokální charakter a často druhotné efekty pro obyvatelstvo.
2. Podpora jednotlivých PR má pouze úzké zaměření a řada projektů s komunitní podporou a s přímým dopadem pro obyvatele nemohla být podpořena.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Odpověď:

Podpora vedla díky omezeným možnostem zaměření zejména k podpoře individuálních žadatelů často bez komunitní přípravy, protože se týkala primárně samotného žadatele (zemědělec, podnikatel...). Z těchto projektů má obyvatelstvo druhotné efekty (viz výše). Projekty s komunitní podporou určené primárně obyvatelstvu nemohly být kvůli omezeným možnostem zaměření podpořeny.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
1. Usilovat o rozšíření možností podpory prostřednictvím NS MAS	kontinuálně	Kancelář MAS

3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků dosavadní implementace SCLLD

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Litomyšlsko 2014–2020 byla řídicími orgány schválena v červnu 2017. V prvním pololetí 2019, kdy vznikal tento dokument, obsahovala níže zobrazená opatření, ze kterých jsou jen některá začleněna do programových rámců (v roce 2018 bylo vyčleněno speciálně opatření 1.3.7 Zeleň v obcích).

Vize	Strategické cíle	Specifické cíle	Opatření
Příjemný region	1. Podmínky pro život a vše, co k němu patří	1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost	1.1.1 Dopravní obslužnost
			1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání
			1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity
			1.1.4 Podmínky pro zdravotnické služby a záchrannou službu
			1.1.5 Podmínky pro bezpečnost ve společnosti
			1.1.6 Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu
			1.1.7 Památky
			1.1.8 Kulturní a společenské akce
			1.1.9 Volný čas, spolková činnost, sport, kultura
		1.2. Kvalitní infrastruktura	1.2.1 Infrastruktura v obcích
			1.2.2 Veřejná prostranství
			1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu
			1.2.4 Veřejné budovy a společenské prostory
	1.2.5 Místní komunikace		
	1.2.6 Lesní cesty		
	1.2.7 Polní cesty		
	1.3. Kvalitní životní prostředí	1.3.1 Zeleň, krajinné prvky	
		1.3.2 Vodní toky a plochy v obcích, protipovodňová opatření	
		1.3.3 Vodní toky a plochy na zemědělské půdě, protipovodňová opatření	
		1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová opatření	
		1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů	
		1.3.6 Nakládání s odpady	
		1.3.7 Zeleň v obcích	
	1.4. Silná místní ekonomika	1.4.1 Podnikání	
		1.4.2 Zemědělství	
		1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce	
1.4.4 Lesnictví, zpracování produktů lesnictví, prodej produkce			
1.4.5 Sociální podnikání			
1.4.6 Podpora regionální produkce, prodeje a regionální identity			
2. Příjemný a rozvíjející se život v regionu	2.1. Zodpovědná společnost	2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb	
		2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob	
		2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života	
	2.2. Efektivní využívání společného kapitálu	2.2.1 Spolupráce obyvatel a subjektů v území	
		2.2.2 Podpora vzdělávání a vzdělávacích institucí	
		2.2.3 Podpora osob a subjektů v území	
		2.2.4 Spolupráce mimo území mezi MAS	

SCLLD obsahuje 4 programové rámce, které se věnují dílčím opatřením.

Programový rámec IROP

Opatření identifikovaná jako vhodná k podpoře z IROP, a tedy k začlenění do programového rámce:

- 1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání
- 1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity
- 1.1.6 Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu
- 1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu

Programový rámec PRV

Opatření/Fiche identifikované jako vhodné k podpoře z PRV45, a tedy začleněné do programového

rámce PRV:

- 1.2.6 Lesní cesty
- 1.2.7 Polní cesty
- 1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová opatření
- 1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů
- 1.4.1 Podnikání
- 1.4.2 Zemědělství
- 1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce
- 1.4.4 Lesnictví, zpracování produktů lesnictví, prodej produkce
- 1.4.6 Podpora regionální produkce, prodeje a regionální identity
- 2.2.4 Spolupráce mimo území MAS

Programový rámec OP Zaměstnanost

Opatření identifikovaná jako vhodná k podpoře z OP Zaměstnanost (dále OP Z/ OPZ), a tedy zařazené do programového rámce OP Zaměstnanost:

- 2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb
- 2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob
- 2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního život

Programový rámec OP Životní prostředí

Opatření identifikovaná jako vhodná k podpoře z OP Životní prostředí (dále OP ŽP), a tedy zařazené do programového rámce OP ŽP:

- 1.3.7 Zeleň v obcích

Odpovědnost za evaluaci SCLLD, respektive za schválení Evaluační zprávy je v souladu se statutem MAS Litomyšlsko o.p.s. svěřena Kontrolnímu orgánu MAS.

3.1 Evaluační postup

Evaluační postup, tj. způsob zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden u příslušné evaluační otázky, respektive podotázky.

Na vzniku evaluační zprávy se podíleli dva zaměstnanci MAS Litomyšlsko o.p.s. (včetně vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD), členové orgánů MAS a zájemci o účast při jednáních fokusní skupiny.

Hlavním problémem evaluace je skutečnost, že probíhá pouze cca 18 – 24 měsíců po schválení SCLLD (tedy od počátku realizace). Nejde tedy reálně o evaluaci v polovině realizace, ale relativně krátce po jejím začátku, což má za následek nemožnost vyhodnocení některých ukazatelů (například oblast naplňování indikátorů).

Dalším problémem bylo zapojení méně zasvěcených osob do problematiky za účelem jednání fokusní skupiny (proběhla dvě jednání v rozdílném složení právě z tohoto důvodu). Administrativní náročnost je velkou překážkou v seznamování osob s problematikou za účelem smysluplného průběhu jednání, které je potom časově náročné.

3.2 Klíčové závěry

Nově je kladen důraz na rizikové oblasti sucha, klimatických extrémů, stavu lesů, ale také směřování vzdělávání i trhu práce.

- RR IROP budou do konce 2019 vyhlášeny výzvy všech opatření v maximální alokaci.
- PR PRV bude realokována alokace po výzvách 2019 do témat článku 20 PRV.
- OPZ Bude po výzvách 2019 přesunuta zbývající alokace na opatření 2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života.
- PR OP ŽP bude kladen důraz na maximální čerpání ve výzvě 2019.

Nejpozitivnější zjištění evaluace:

V realizaci všech programových rámců se podařilo nastavit a realizovat funkční administrační procesy, které jsou nezbytným základem jakékoli realizace SCLLD i úspěšného čerpání podpory z operačních programů.

Nejnegativnější zjištění evaluace:

Jako nejnegativnější zjištění identifikuje MAS neadekvátní animaci v území a velké zaměření na administraci a související procesy.

Jako opatření plánuje MAS část na odpovídajících vzdělávacích aktivitách a následně adekvátně upravit animační procesy (případně také formalizovat). V plánu jsou rovněž aktivity zaměřené na animaci formou prezentace úspěšných projektů.

Doporučení/úkolů plynoucí z evaluačních zjištění:

Animace:

- Vzdělávání zaměstnanců v oblasti animace/propagace. V době doplňování evaluační zprávy již jsou připraveny vzdělávací akce, a to na 11/2019.
- Úprava procesů.
- Průběžná animace.

Změny v SCLLD/programových rámcích:

- PR PRV – změna SCLLD v podobě vytvoření fiche/opatření se základem v článku č. 20 PD PRV a v přesunu volných alokací veškerých fichí/opatření na tuto novou fichi/opatření. V době doplňování evaluační zprávy již je tento proces v běhu a tyto úpravy byly již schváleny Nejvyšším orgánem MAS.
- PR OPZ – přesun/sjednocení veškeré zbývající volné alokace na opatření SCLLD 2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života, a to dle pokynů informací ŘO OPZ. V době doplňování evaluační zprávy byly tyto kroky již schváleny Nejvyšším orgánem MAS.

Administrace:

- PR IROP – v roce 2019 vyhlášení výzev ve všech opatřeních, a to ve výši maximální možné volné alokace. V době doplňování evaluační zprávy jsou výzvy již připravovány v součinnosti MAS/orgánů MAS a ŘO IROP (těsně před otevřením).
- PR OPZ – konzultovat a připravit s ŘO otevření výzvy v rámci 2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života, a to s maximální možnou alokací za všechna opatření OPZ.
- PR OPŽP – úspěšné dokončení aktuálně otevřené výzvy.
- PR PRV – kroky plynoucí k otevření výzvy s jedinou fichí/opatřením na základě článku č. 20 PD PRV, a to v první polovině 2020.

3.3 Harmonogram zpracování mid-term evaluace

MAS Litomyšlsko realizovala příslušné činnosti mid-term evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 10 – Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD MAS Litomyšlsko

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Zpracování mid-term evaluace	01. 10. 2018	20. 06. 2019	
Seznámení se Zadáním, šablonou Evaluační zprávy	10. 01. 2018	31. 05. 2019	
Sebeevaluace v Oblasti A	10. 01. 2019	31. 03. 2019	
Evaluace v Oblasti B	01. 03. 2019	20. 05. 2019	
Příprava podkladů na jednání Focus Group	01. 04. 2019	20. 05. 2019	
Jednání Focus Group			16. 05. 2019
Zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti B	16. 05. 2019	20. 05. 2019	
Evaluace v Oblasti C	01. 03. 2019	20. 06. 2019	
Příprava podkladů pro zpracování polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	01. 03. 2019	31. 03. 2019	
Realizace polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	01. 04. 2019	31. 05. 2019	
Zpracování případových studií k projektům v realizaci (ukončeným projektům)	01. 05. 2019	31. 05. 2019	
Jednání Focus Group 1	16. 05. 2019	16. 05. 2019	
Zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti C	01. 06. 2019	20. 06. 2019	
Jednání Focus Group 2	04. 06. 2019	04. 06. 2019	
Projednání a schválení Evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS	21. 06. 2019	26. 06. 2019	
Předložení Evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP14+			26. 06. 2019